

SPARKASSE BANK DD BIH

Finansijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. decembra 2019.
pripremljeni u skladu sa Međunarodnim
standardima finansijskog izvještavanja
i Izvještaj nezavisnog revizora

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 6
Izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	7
Izvještaj o finansijskom položaju	8
Izvještaj o novčanim tokovima	9
Izvještaj o promjenama na kapitalu	10
Napomene uz finansijske izvještaje	11 – 84

Odgovornost za finansijske izvještaje

U skladu sa Zakonom o računovodstvu reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 83/09), Uprava je dužna osigurati da za svaku finansijsku godinu budu sastavljeni finansijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koja daju istinit i fer pregled stanja i rezultata poslovanja Sparkasse Bank dd BiH ("Banka") za taj period. MSFI objavljuje Međunarodni odbor za računovodstvene standarde (IASB).

Nakon provedbe odgovarajuće analize, Uprava opravdano očekuje da će Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju slijedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima, te
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Sanel Kusturica, Predsjednik Uprave

Sparkasse bank dd BiH
Zmaja od Bosne 7
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

15. april 2020. godine

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

dioničarima Sparkasse Bank dd BiH

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Sparkasse Bank dd BiH (u daljem tekstu: „Banka“), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembar 2019. godine, kao i izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima i izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja je tada završila, te sažeti prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2019. godine, i njenu finansijsku uspješnost te njene novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS). Naše odgovornosti prema tim standardima su dalje opisane u paragrafu o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Banke u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja, koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata (zajednički „organizacija Deloitte“). DTTL („Deloitte Global“) i svaki njegov član i njegovi povezani subjekti su pravno odvojeni i samostalni subjekti, koji se ne mogu međusobno obavezivati na određene radnje u odnosu na treće strane. DTTL i svi njegovi povezani subjekti odgovorni su isključivo za vlastita, a ne međusobna, djela i propuste. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/ba/o-nama.

U Bosni i Hercegovini usluge pružaju Deloitte d.o.o. i Deloitte Advisory Services d.o.o., pod zajedničkim nazivom „Deloitte Bosna i Hercegovina“, subjekti povezani pod krovom društva Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Bosna i Hercegovina je među vodećim pružiocima profesionalnih usluga u zemlji, koje obuhvataju usluge revizije i savjetovanja, poslovnog savjetovanja, finansijskog savjetovanja, savjetovanja u području upravljanja rizicima te porezne i povezane usluge koje pruža više od 60 domaćih i specijaliziranih inostranih stručnjaka.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Umanjenje knjigovodstvene vrijednosti kredita i potraživanja

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije
Mjerenje umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke od zajmova i potraživanja od komitenata smatra se ključnim revizijskim pitanjem jer Uprava primjenjuje visoku razinu značajnih prosudbi, kao i korištenje složenih modela. Uprava provodi značajne prosudbe u slijedećim područjima: • Korištenje historijskih podataka u postupku utvrđivanja parametara rizika; • Procjena kreditnog rizika povezanog s izloženošću; • Procjena raspodjele po fazama; • Procjena važnosti naknadnih promjena kreditnog rizika izloženosti radi utvrđivanja je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, što je dovelo do promjena u raspodjeli po fazama i potrebnog mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka tokom cijelog vijeka trajanja instrumenta; • Očekivani budući novčani tokovi iz poslovanja; • Vrednovanje kolaterala i procjena razdoblja realizacije za pojedinačno procijenjene kreditne izloženosti. Uprava je u Napomeni 3 – Finansijski instrumenti, Napomeni 18. – Krediti i potraživanja od klijenata po amortiziranom trošku, Napomeni 11. – Umanjenja vrijednosti koja proizilazi iz finansijskih instrumenata u finansijskim izvještajima omogućila dodatne informacije o umanjenju vrijednosti kredita i potraživanja od klijenata.	Obavili smo slijedeće revizijske postupke u odnosu na područje zajmova i potraživanja od komitenata: • Pregled metodologije Banke za priznavanje umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke i uspoređivanje pregledane metodologije sa zahtjevima MSFI 9; • Stjecanje razumijevanja kontrolnog okruženja i unutarnjih kontrola koje provodi Uprava u procesu mjerenja umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke; • Ocjena dizajna i ispitivanje primjene identificiranih unutarnjih kontrola relevantnih za postupak mjerenja umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke; • Ispitivanje identificiranih relevantnih kontrola za operativnu učinkovitost; • Raščlanjivanje stanja kredita na temelju raspodjele po fazama u svrhu odabira uzorka; • Provođenje značajnih testova priznavanja i mjerenja umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na uzorku zajmova dodijeljenih u fazu 1 i 2, s naglaskom na: i. modele primijenjene u raspodjeli po fazama, ii. pretpostavke koje Uprava koristi u modelima mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka, iii. kriterije za određivanje značajnog povećanja kreditnog rizika, iv. pretpostavke primijenjene za izračunavanje vjerojatnosti neispunjenja obveza tokom vijeka trajanja instrumenta, v. metode primijenjene za izračunavanje gubitaka uslijed neispunjavanja obveza, vi. metode koje se primjenjuju za uključivanje informacija o budućnosti,

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Umanjenje knjigovodstvene vrijednosti kredita i potraživanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije
	• Provođenje značajnih testova priznavanja i mjerenja umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na uzorku pojedinačno procijenjenih neprihodujućih kredita i potraživanja od klijenata dodijeljenih u fazu 3, koji su uključivali: i. Procjenu finansijskog položaja i uspješnosti klijenta na temelju najnovijih kreditnih izvještaja i dostupnih informacija, ii. Kritičku procjenu prosudbi i pretpostavki primijenjenih u izračunavanju i mjerenju očekivanih budućih novčanih tokova iz poslovanja uzimajući u obzir finansijski položaj i uspješnost klijenta, iii. Pregled i kritičku procjenu procijenjene vrijednosti kolaterala i procijenjenog razdoblja realizacije iv. Kritičku procjenu diskontnih stopa korištenih za procjenu očekivanih novčanih tokova iz poslovanja i/ili kolaterala, v. Preračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka primjenom vlastite neovisne prosudbe i pretpostavki, zasnovanih na iskustvu u industriji, za izračunavanje i uspoređivanje izvedenih rezultata gubitaka od umanjenja vrijednosti za određene uzorkovane kredite s onima koje je dostavila Banka.

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili grešaka.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje, ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni odbor odgovoran je za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koji je ustanovila Banka.

Odgovornosti Revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati izvještaj neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju neovisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.

Odgovornosti Revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju nezavisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopćiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopćenja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Partner u reviziji odgovoran za angažman koji rezultira ovim izvještajem nezavisnog revizora je Sabina Softić.

Deloitte d.o.o.

Sead Bahtanović, direktor i ovlašteni revizor

Zmaja od Bosne 12c

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

15. april 2020. godine

Sabina Softić, partner i ovlašteni revizor

Izveštaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Bilješke	2018.	2019.
Neto kamatni prihod	5	46.272	45.236
<i>Kamatni prihod</i>		55.966	55.656
<i>Kamatni trošak</i>		-9.330	-9.527
Ostali slični troškovi		-364	-893
Neto prihod od naknada i provizija	6	18.706	20.283
<i>Prihod od naknada i provizija</i>		24.368	26.272
<i>Trošak od naknada i provizija</i>		-5.662	-5.989
Prihod od dividendi	7	321	373
Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost	8	3.971	4.110
Dobici po osnovi finansijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		119	-
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	9	460	430
Troškovi zaposlenih	10	-20.543	-20.774
Ostali administrativni troškovi	10	-17.669	-16.227
Amortizacija	10	-3.952	-5.189
Umanjenje vrijednosti koja proizlazi iz finansijskih instrumenata	11	-4.112	-2.681
Ostali operativni rezultat	12	-1.312	238
Dobit prije poreza		22.263	25.799
Porez na dobit	13	-2.759	-2.312
Neto rezultat za razdoblje		19.503	23.487
Ostala sveobuhvatna dobit			
Neto promjena u fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		1.056	2.423
Ukupna sveobuhvatna dobit		20.559	25.910
Zarada po dionici		22,55	27,16
Osnovna	14	22,55	27,16
Operativni prihodi		69.850	70.432
Operativni rashodi		-42.164	-42.190
Operativni rezultat		27.687	28.242
Omjer troškova i prihoda		60,4%	59,9%

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembra 2019. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Bilješke	31. decembar 2018.	31. decembar 2019.
Imovina			
Novac i novčana sredstva	15	287.121	248.957
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja		1	-
<i>Derivativi</i>		1	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednost mjeri kroz bilans uspjeha	16	111	111
<i>Vlasnički instrumenti</i>	16	111	111
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	17	123.547	159.179
<i>Dužnički vrijednosni papiri</i>	17	123.547	159.179
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	18	1.004.447	1.121.611
<i>Kredit i potraživanja od kreditnih institucija</i>		35.727	73.895
<i>Kredit i potraživanja od klijenata</i>		968.720	1.047.716
Nekretnine i oprema	19	32.545	33.959
Ulaganja u nekretnine	19	3.582	3.497
Nematerijalna imovina	19	3.745	3.582
Ulaganja u pridružena društva	20	595	595
Tekuća porezna imovina	13	-	1.226
Odgodena porezna imovina	13	1.087	629
Ostala imovina	21	6.006	6.928
Ukupno imovina		1.462.787	1.580.274
Obaveze i kapital			
Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja		1	-
<i>Derivativi</i>		1	-
Finansijske obaveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku		1.246.986	1.336.813
<i>Depoziti od banaka</i>	22	136.805	136.903
<i>Obaveze po uzetim kreditima</i>	23	57.313	51.044
<i>Depoziti od klijenata</i>	24	1.052.868	1.148.866
Obaveze finansijskog najma		-	2.325
Rezervisanja	25	6.105	5.820
Tekuće porezne obaveze	13	793	-
Ostale obaveze	26	11.472	11.974
Ukupne obaveze		1.265.357	1.356.934
Dionički kapital	27	86.473	86.473
Dionička premija		3.000	3.000
Akumulirana dobit		87.035	106.539
Rezerve fer vrijednosti		1.418	3.841
Dobit za godinu		19.503	23.487
Ukupno kapital		197.430	223.340
Ukupno obaveze i kapital		1.462.787	1.580.274

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Sparkasse Bank dd BiH dana 15. aprila 2020. godine.

Sanel Kusturica
Predsjednik Uprave

Amir Softić
Član Uprave

Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2018.	2019.
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	22.263	25.799
<i>Usklađenja:</i>		
Amortizacija (Napomena 10.)	3.952	5.189
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	6.561	6.829
Dobit po osnovu prodaje materijalne i nematerijalne imovine neto	-67	-143
Kamatni prihod od finansijskih instrumenata koji se priznaju po FV kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-2.183	-2.022
Prihod od dividendi priznat u bilansu uspjeha (Napomena 7.)	-321	-373
<i>Promjene u imovini i obavezama:</i>	30.205	35.280
Neto povećanje plasmana kod drugih banaka, prije umanjjenja	-4.133	-38.238
Neto povećanje kredita i potraživanja, prije umanjjenja	-80.942	-76.520
Neto povećanje ostale imovine, prije umanjjenja	-7.747	-11.445
Neto povećanje obaveza prema klijentima	111.457	95.998
Neto smanjenje obaveza prema bankama	-12.023	-6.171
Neto smanjenje rezervisanja	-2.378	-285
Neto (smanjenje) / povećanje ostalih obaveza	-1.546	502
<i>Novac iz poslovnih aktivnosti</i>	32.893	-879
Plaćeni porez na dobit	-2.869	-2.647
NETO NOVAC OSTVAREN / (KORIŠTEN) U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	30.024	-3.528
Investicijske aktivnosti		
Prilivi od finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto	-18.877	-31.123
Nabavka materijalne i nematerijalne imovine	-5.107	-5.437
Prilivi po osnovu prodaje materijalne i nematerijalne imovine	681	1.550
Primljena dividenda	321	373
NETO NOVAC KORIŠTEN U INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	-22.981	-34.638
NETO POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	7.042	-38.164
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI 1. JANUARA	280.079	287.121
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI 31. DECEMBRA	287.121	248.957

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

**Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve i kapitalna dobit	Zadržana dobit	Rezerve fer vrijednosti	Raspoloživ vlasniku matičnog društva	Ukupno kapital
Stanje 1. januara 2019.	86.473	3.000	106.539	1.418	197.430	197.430
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	23.487	2.423	25.910	25.910
Dobitak za period	-	-	23.487	-	23.487	23.487
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	2.423	2.423	2.423
Stanje 31. decembar 2019.	86.473	3.000	130.026	3.841	223.340	223.340

	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve i kapitalna dobit	Zadržana dobit	Rezerve fer vrijednosti	Raspoloživ vlasniku matičnog društva	Ukupno kapital
Stanje 1. januara 2018.	86.473	3.000	87.036	362	176.871	176.871
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	19.503	1.056	20.559	20.559
Dobitak za period	-	-	19.503	-	19.503	19.503
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	1.056	1.056	1.056
Stanje 31. decembar 2018.	86.473	3.000	106.539	1.418	197.430	197.430

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Historija i osnivanje

SPARKASSE Bank dd BiH („Banka“) registrovana je 9. jula 1999. godine kod nadležnog suda u Sarajevu, pod brojem U/I-1291/99. Dana 28. jula 1999. godine Banka je dobila dozvolu za rad od Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu „FBA“) broj 01-376/99. Sjedište Banke je u Sarajevu, u ulici Zmaja od Bosne 7.

Većinski dioničar Banke je Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Graz Austria u 100% vlasništvu. Krajnji vlasnik je Erste Group Austria. Konsolidovani finansijski izvještaji Erste Group Austria se mogu dobiti na adresi: Am Belvedere 1, Beč, Austrija.

Osnovna djelatnost Banke

Banka pruža bankarske usluge putem razvijene mreže poslovnica u Bosni i Hercegovini i to:

1. primanje svih vrsta novčanih depozita i drugih novčanih sredstava;
2. davanje i uzimanje kredita i finansijski lizing;
3. davanje svih oblika novčanog jemstva;
4. učešće, kupovina i prodaja instrumenata tržišta novaca i kapitala za svoj i tuđi račun;
5. usluge platnog prometa i prenosa novca;
6. kupovina i prodaja strane valute;
7. izdavanje i upravljanje sredstvima plaćanja (uključujući kreditne kartice, putne i bankarske čekove);
8. pohranjivanje i upravljanje vrijednosnim papirima i drugim vrijednostima;
9. usluge finansijskog menadžmenta;
10. kupovina i prodaja vrijednosnih papira;
11. usluge faktoringa i forfaiting;
12. usluge posredovanja u osiguranju u skladu sa propisima koji uređuju posredovanje u osiguranju;
13. druge poslove koji proizilaze iz tačke 1-12. ovog člana i ostale poslove iz poslovanja d.d.

Upravna tijela Banke

Nadzorni odbor:

Gerhard Maier	Predsjednik
Renate Ferlitz	Član
Maximilian Clary und Aldringen	Član
Ismeta Čardaković	Nezavisni član
Željko Šain	Nezavisni član

Uprava:

Sanel Kusturica	Predsjednik Uprave
Nedim Alihodžić	Član Uprave
Amir Softić	Član Uprave

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Odbor za reviziju:

Zlatan Jašarević	Predsjednik od 20. maja 2019. godine
Sandra Petrcizek – Mahr	Član, predsjednik do 20. maja 2019. godine
Aida Sivo – Rahimić	Član
Damir Sokolović	Član
Andrea Rainer	Član od 20. maja.2019. godine
Aleksandar Klemenčić	Član do 20. maja.2019. godine
Slaviša Kojić	Član do 20. maja.2019. godine

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA

2.1. Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekući izvještajni period:

- MSFI 16: „Najmovi“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- Izmjene MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ – Značajke pretplate s negativnom naknadom (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- Izmjene MRS 19 „Primanja zaposlenih“ – Planiranje izmjene, smanjenja ili izmirenja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- Izmjene MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Dugoročni udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- Izmjene različitih standarda uslijed „Poboljšanja MSFI-ja (ciklus 2015.-2017.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- IFRIC 23: „Nesigurnosti u poreznom tretmanu“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.).

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, osim MSFI 16 nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Banke.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.1. Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu (nastavak)

Utjecaj inicijalne primjene MSFI 16 Najmovi

U tekućoj godini Banka je primijenila MSFI 16 Najmovi (koji je izdao IASB u januaru 2016. godine) koji je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine.

MSFI 16 uvodi nove ili izmijenjene zahtjeve u pogledu računovodstva najma. Uvodi značajne promjene u računovodstvo najma uklanjanjem razlike između operativnog i finansijskog najma i zahtijeva priznavanje imovine s pravom korištenja i obaveza po najmu na početku svih najмова, osim kratkoročnih najмова i najмова imovine male vrijednosti kad se usvoje takva izuzeća od priznavanja. Za razliku od računovodstva najmoprimaca, zahtjevi za računovodstvom najmodavca ostali su uglavnom neizmijenjeni. Pojednostosti o tim novim zahtjevima opisani su u Napomeni 19. U nastavku je opisan utjecaj usvajanja MSFI 16 na finansijski izvještaj Banke.

Datum početne primjene MSFI 16 za Banku je 1. januar 2019. godine. Preporuka Grupe za prvu primjenu MSFI 16 je da:

- Iznosi obaveza i imovine sa pravom korištenja na 01.01.2019. budu jednaki
- Ne dozvoljava ponovno iskazivanje uporednih podataka, koji su i dalje predstavljeni u skladu s MRS 17 i IFRIC 4.

(a) Utjecaj nove definicije najma

Banka je iskoristila praktične olakšice dostupne pri prelasku na MSFI 16 kako ne bi ponovno procjenjivala da li je ugovor o najmu ili sadrži najam. Prema tome, definicija najma u skladu s MRS 17 i IFRIC 4 nastaviti će se primjenjivati na one najmove sklopljene ili promijenjene prije 1. januara 2019. godine.

Promjena u definiciji najma uglavnom se odnosi na koncept kontrole. MSFI 16 određuje sadržava li ugovor najam na osnovu toga ima li kupac pravo kontrolirati upotrebu utvrđene imovine neko vrijeme u zamjenu za naknadu. To je suprotno fokusiranju na „rizike i koristi“ u MRS 17 i IFRIC 4.

Banka primjenjuje definiciju najma i s tim povezane smjernice utvrđene u MSFI 16 na sve ugovore o najmu koji su sklopljeni ili promijenjeni na ili nakon 1. januara 2019. godine (bilo da je riječ o najmodavcu ili najmoprimcu u ugovoru o najmu). U pripremi za prvu primjenu MSFI 16, Banka je provela projekt uvođenja. Projekt je pokazao da nova definicija u MSFI 16 neće značajno promijeniti obim ugovora koji ispunjavaju definiciju najma za Banku.

(b) Utjecaj na računovodstvo najmoprimca

(i) Bivši operativni najmovi

MSFI 16 mijenja način na koji Banka obračunava najmove prethodno klasifikovane kao operativni najmovi u skladu s MRS 17, koji su bili vanbilansni.

Primjenjujući MSFI 16, za sve najmove (osim kako je navedeno niže), Banka:

- a) Priznaje imovinu i obaveze po osnovu najma u izvještaju o finansijskom položaju, inicijalno mjereno po sadašnjoj vrijednosti budućih plaćanja najma, s imovinom s pravom korištenja usklađenom s iznosom bilo kojeg unaprijed plaćenog ili obračunatog najma u skladu s MSFI 16:C8(b)(ii)
- b) Priznaje amortizaciju imovine s pravom korištenja i kamate na obaveze po najmu u izvještaju o bilansu uspjeha;
- c) Razdvaja ukupni iznos uplaćenog novca u dio glavnice (predstavljen u okviru finansijskih aktivnosti) i kamate (predstavljene u okviru finansijskih aktivnosti) u izvještaju o novčanim tokovima.

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.1. Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu (nastavak)

Utjecaj inicijalne primjene MSFI 16 Najmovi (nastavak)

(b) Utjecaj na računovodstvo najmoprimca (nastavak)

(i) Bivši operativni najmovi (nastavak)

Poticaji za najam (npr. period bez plaćanja) priznaju se kao dio mjerenja imovine s pravom korištenja i obaveza po najmu, dok su prema MRS 17 rezultirali priznavanjem poticaja za najam, amortizovanog kao smanjenje troškova najma na linearnoj osnovi.

Prema MSFI 16, imovina s pravom korištenja se testira na umanjeње u skladu s MRS 36.

Za kratkoročne najmove (rok najma od 12 mjeseci ili manje) i najmove imovine male vrijednosti (što uključuje tablete i osobne računare, sitni uredski namještaj i telefone), Banka se odlučila priznati troškove najma na linearnoj osnovi kao što dopušta MSFI 16. Taj trošak prikazan je u okviru „ostalih administrativnih troškova“ u izvještaju o bilansu uspjeha.

Banka je koristila sljedeće praktične olakšice prilikom primjene kumulativnog pristupa na najmove prethodno klasifikovane kao operativni najmovi primjenjujući MRS 17.

- Banka je primijenila diskontne stope na portfolij najмова.
- Banka je odlučila da ne priznaje imovinu s pravom korištenja i obaveze po najmu za najmove za koje rok najma završava u roku od 12 mjeseci od datuma početne primjene.
- Banka je izuzela početne direktne troškove iz mjerenja imovine s pravom korištenja na dan početne primjene.
- Banka je koristila naknadno uviđanje prilikom određivanja trajanja najma kada ugovor sadrži opcije za produženje ili raskid najma.

(ii) Bivši finansijski najmovi

Za najmove koji su klasifikovani kao finansijski najmovi prema MRS 17, knjigovodstvena vrijednost zakupljene imovine i obaveza iz finansijskog najma mjerena primjenom MRS 17 neposredno prije datuma početne primjene reklasifikovana je u imovinu s pravom korištenja i obaveze po najmu, bez ikakvih usklađivanja, osim u slučajevima kada je Banka odlučila primijeniti izuzeće od priznavanja najma male vrijednosti.

Imovina s pravom korištenja i obaveze po najmu obračunavaju se primjenom MSFI 16 od 1. januara 2019. godine.

(c) Utjecaj na računovodstvo najmodavca

MSFI 16 ne mijenja suštinski kako najmodavac obračunava najmove. Prema MSFI 16, najmodavac i dalje klasifikuje najmove kao finansijske ili operativne najmove i te dvije vrste najмова obračunava različito.

Međutim, MSFI 16 izmijenio je i proširio potrebna objavljivanja, posebno u vezi s načinom kako najmodavac upravlja rizicima koji proizlaze iz preostalog udjela u imovini pod najmom.

Prema MSFI 16, posredni najmodavac obračunava glavni najam i podnajam kao dva odvojena ugovora. Posredni najmodavac je dužan klasifikovati podnajam kao finansijski ili operativni najam, pozivajući se na imovinu s pravom korištenja koja proizilazi iz glavnog najma (a ne na osnovu osnovnog sredstva kao što je to bio slučaj u MRS 17).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.1. Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu (nastavak)

Utjecaj inicijalne primjene MSFI 16 Najmovi (nastavak)

(c) Utjecaj na računovodstvo najmodavca (nastavak)

Zbog ove promjene, Banka je neke svoje ugovore o operativnom podnajmu reklasifikovala kao finansijske najmove i knjžila ih kao nove finansijske najmove zaključene na dan početne primjene. Kao što zahtijeva MSFI 9, rezervisanje za očekivane kreditne gubitke priznato je na potraživanjima od finansijskog najma.

(d) Finansijski efekat početne primjene MSFI 16

Ponderisana prosječna kamatna stopa najma primijenjena na obaveze po najmu priznate u izvještaju o finansijskom položaju na dan 1. januara 2019. godine iznosi 11,65%.

Ukupan procijenjeni efekat prava na korištenje imovine iznosi 2.698 hiljada KM odnosno 0,18% u odnosu na ukupnu aktivu Banke i rezultira povećanjem ukupne imovine i ukupnih obaveza Banke u navedenom iznosu.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021.),
- Izmjene MSFI 3: „Poslovna spajanja“ – Definicija poslovanja (na snazi za poslovna spajanja za koja je datum akvizicije na dan ili nakon početka prvog godišnjeg izvještajnog koji počinje na ili nakon 1. januara 2020. i na akvizicije imovine koje se događaju na dan ili nakon početka tog perioda),
- Izmjene i dopune MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Objavljivanje“ – Reforma referentne kamatne stope (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2020.),
- Izmjene MSFI 10: „Konsolidovani finansijski izvještaji“ i MRS 28: „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata i dalje izmjene i dopune (stupanje na snagu odgođeno na neodređeni period dok se ne zaključi istraživački projekt o metodi udjela),
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ – Definicija materijala (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2020.),
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Klasifikacija obaveza na kratkoročne i dugoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.),
- Izmjene Referenci na konceptualni okvir u standardima MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),

Banka je izabrala da ne usvoji ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Banke u periodu inicijalne primjene osim za MSFI 9 vezano za novu Odluku o upravljanju kreditnim rizikom koji je prikazan u Napomeni 2.3.

2.3 MSFI 9: “Finansijski instrumenti” – “Odluka o upravljanju kreditnim rizikom”

Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine je donijela novu odluku o upravljanju kreditnom riziku koja je dovela do promjena koje imaju neposredan finansijski uticaj (bilans stanja/uspjeha) na Banku.

Ovom odlukom uvedene su minimalne regulatorne stope za očekivane kreditne gubitke (eng. stage) gdje Banka može primjenjivati strožije ili povoljnije stope ovisno o usklađenosti procesa izracuna i validacije risk parametara Banke sa regulatornim smjernicama. Banka je počevši od 1. januara 2020. godine primjenila strožije minimalne stope što je u poređenju sa 31. decembrom 2019. godine proizvelo dodatne rezerve/trošak od 13,9 miliona KM, od čega najviše Faza 3 – 8,01 miliona KM, Faza 1 – 5,02 miliona KM.

Procjene pokazuju da prelazak na novi standard ima značajne efekte na kapital Banke (procijenjeni negativni iznos je 13,9 miliona KM).

Izvršenje računovodstvenog otpisa propisanog Odlukom, a koji se odnosi na prenos izloženosti sa bilansa na vanbilans Banke dvije godine nakon što se na istima evidentiraju očekivani kreditni gubici u procentu od 100%, imalo je negativan efekat i uzrokovalo je smanjenje ukupnog kreditnog portfolija Banke u iznosu 15,6 miliona KM.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji sastoje se od finansijskih izvještaja Banke pripremljenih u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja.

Osnova za prezentiranje

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene finansijske instrumente koji se mjere po revalorizovanim iznosima ili po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za leasing transakcije koje su u djelokrugu MRS 17 i za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36. Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Banka može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama, s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Banci. Konvertibilna marka (KM) je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnova za prezentiranje (nastavak)

Reklasifikacija

Banka je, u cilju bolje prezentacije i usklađenosti sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), primijenila novi format izvještaja i u skladu s tim izvršila reklasifikaciju pojedinih pozicija Izvještaja o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i Izvještaja o finansijskom položaju za 2018. godinu:

Pozicije 2018. reklasifikovane	Reklasifikovana 2018.	Reklasifikacija	Objavljena 2018.	Pozicije 2018. objavljene
Neto kamatni prihod	46.272	650	45.622	Neto prihodi od kamata
Kamatni prihod	55.966	605	55.361	Prihodi od kamata i slični prihodi
Kamatni trošak	-9.330	409	-9.739	Rashodi od kamata i slični rashodi
Ostali slični troškovi	-364	-364	-	-
Neto prihod od naknada i provizija	18.706	-2.242	20.948	Neto prihodi od naknada i provizija
Prihod od naknada i provizija	24.368	-1.929	26.297	Prihodi od naknada i provizija
Trošak od naknada i provizija	-5.662	-313	-5.349	Rashodi od naknada i provizija
Prihod od dividendi	321	321	-	-
Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost	3.971	1.660	2.311	Prihodi od kursnih razlika, neto
-	-	-2.178	2.178	Ostali poslovni prihodi
Dobici po osnovi finansijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	119	119	-	-
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	460	460	-	-
Troškovi zaposlenih	-20.543	-1.544	-18.999	Troškovi zaposlenih
Ostali administrativni troškovi	-17.669	2.345	-20.014	Ostali administrativni troškovi
Amortizacija	-3.952	-	-3.952	Amortizacija
Umanjenje vrijednosti koja proizlazi iz finansijskih instrumenata	-4.112	-221	-3.891	Umanjenja vrijednosti i rezervisanja
-	-	2.670	-2.670	Ostala rezervisanja
Ostali operativni rezultat	-1.312	-2.042	730	Naplaćena otpisana potraživanja
Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	22.263	-	22.263	DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA
Porez na dobit	-2.759	1	-2.760	Porez na dobit
Neto rezultat za razdoblje	19.503	-	19.503	NETO DOBIT ZA GODINU
Neto promjena u fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.056	-	1.056	Neto promjena u fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Ukupna sveobuhvatna dobit	20.559	-	20.559	Ukupna sveobuhvatna dobit

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnova za prezentiranje (nastavak)

Reklasifikacija (nastavak)

Pozicije 2018. reklasifikovane	2018. Reklasifikovana	Reklasifikacija	2018. Objavljena	Pozicije 2018. objavljene
Imovina				
<i>Novac i novčana sredstva</i>	287.121	83.398	203.723	<i>Novac i računi kod banaka</i>
-	-	-119.125	119.125	<i>Obavezna rezerva kod Centralne banke</i>
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	1	1	-	-
<i>Derivativi</i>	1	1	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti i kroz bilans uspjeha	111	-	111	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha
<i>Vlasnički instrumenti</i>	111	-	111	<i>Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha</i>
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	123.547	12	123.535	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
<i>Dužnički vrijednosni papiri</i>	123.547	12	123.535	<i>Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.004.447	35.946	968.501	Finansijska imovina po amortiziranom trošku
<i>Kredit i potraživanja od kreditnih institucija</i>	41.381	41.381	-	<i>Plasmani kod drugih banaka</i>
<i>Kredit i potraživanja od klijenata</i>	963.066	-5.435	968.501	<i>Dati kredit i avansi klijentima</i>
Nekretnine i oprema	32.545	-3.788	36.333	Materijalna i nematerijalna imovina
Ulaganja u nekretnine	3.582	-	3.582	Ulaganja u investicijske nekretnine
Nematerijalna imovina	3.745	3.745	-	Materijalna i nematerijalna imovina
Ulaganja u pridružena društva	595	-12	607	Ulaganja u pridružena pravna lica
Odgodjena porezna imovina	1.087	-157	1.244	Odgodjena porezna imovina
-	-	-696	696	Unaprijed plaćeni troškovi
Ostala imovina	6.006	460	5.546	Ostala imovina
Ukupno imovina	1.462.786	-217	1.463.003	Ukupno imovina

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnova za prezentiranje (nastavak)

Reklasifikacija (nastavak)

Pozicije 2018. reklasifikovane	2018. reklasifikovana	Reklasifikacija	2018. Objavljena	Pozicije 2018. objavljene
Obaveze i kapital				
Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja	1	1	-	-
<i>Derivativi</i>	1	1	-	-
Finansijske obaveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	1.246.986	1.246.986	-	-
Depoziti od banaka	136.805	72	136.733	Obaveze prema drugim bankama
Obaveze po uzetim kreditima	57.313	-	57.313	Obaveze prema klijentima
Depoziti od klijenata	1.052.868	-81	1.052.949	Obaveze po uzetim kreditima
Rezervisanja	6.105	-5.486	11.591	Rezervisanja
Tekuće porezne obaveze	793	-5	798	Obaveza za porez na dobit
Ostale obaveze	11.472	5.347	6.125	Ostale obaveze
Ukupne obaveze	1.265.356	-216	1.265.572	Ukupne obaveze
Dionički kapital	86.473	-	86.473	Dionički kapital
Dionička premija	3.000	-	3.000	Dionička premija
-	-	-45.205	45.205	Regulatorne i ostale rezerve
Akumulirana dobit	87.035	45.203	41.832	Akumulirana dobit
Rezerve fer vrijednosti	1.418	-	1.418	Revalorizacione rezerve
Dobit za godinu	19.503	-	19.503	Dobit za godinu
Ukupno kapital	197.430	-1	197.431	Ukupno kapital
Ukupno obaveze i kapital	1.462.786	-217	1.463.003	Ukupno obaveze i dionički kapital
Ukupno imovina - Ukupno obaveze i kapital	-	-	-	-

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Banka ima značajan uticaj, a koji nije ni zavisno društvo, niti udio u zajedničkom ulaganju. Značajan uticaj znači moć sudjelovanja u donošenju odluka u finansijskim i poslovnim politikama toga subjekta, ali ne i kontrolu niti zajedničku kontrolu nad politikama.

Rezultati, imovina i obaveze pridruženog društva iskazani su u finansijskim izvještajima pripremljenim metodom udjela izvještajima metodom udjela, od početnog datuma njihovog prvobitnog uticaja, do njihovog okončanja.

Mjerenje i priznavanje ulaganja u finansijskim izvještajima

Ulaganje u pridruženo društvo u finansijskim izvještajima prikazana su po trošku sticanja, korigovano za umanjenje vrijednosti pojedinačnog ulaganja, ukoliko je to potrebno.

Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji pripremljeni su pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Banka biti sposobna realizirati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi od kamata se iskazuju po načelu vremenske osnove, u odnosu na ostatak glavnice i primijenjenoj efektivnoj kamatnoj stopi koja je jednaka diskontiranom procijenjenom budućem novčanom toku tokom očekivanog operativnog vijeka finansijskog sredstva do njenog neto knjigovodstvenog iznosa.

Naknade za odobrenje kredita se nakon odobrenja i povlačenja kreditnih sredstava odgađaju, (zajedno s povezanim direktnim troškovima odobrenja) i priznaju kao usklađenje efektivnog prinosa na kredit tokom perioda kreditiranja.

Kamate na depozite se pripisuju glavnici ako je to ugovorom predviđeno. Obračun prihoda od kamate se obustavlja kada se ustanovi da nije izvjestan. Suspendirana kamata se iskazuje kao prihod kada se naplati.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje kredita i drugih kreditnih instrumenata Banke.

Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene.

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Poreski rashod se temelji na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti jer uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne.

Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine preispituje se na svaki datum bilansa i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi. Banka ima obavezu plaćanja raznih direktnih poreza, koji su iskazani u okviru administrativnih troškova.

Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine ("CBBH") i stanja na žiro računima kod drugih banaka.

Novac i novčani ekvivalenti isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod Centralne banke, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod CBBH je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti

Priznavanje

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Banka postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju.

Klasifikacija i mjerenje

Prema MSFI-u 9 sva finansijska imovina i obaveze treba se priznati u izvještaju o finansijskom položaju i mjeriti u skladu sa dodijeljenim kategorijama mjerenja.

Klasifikacija finansijske imovine, pri početnom priznavanju, ovisi o:

- i. poslovnom modelu Banke za upravljanje finansijskom imovinom – određuje se na osnovi poslovnog cilja upravljanja finansijskom imovinom odnosno procjene drži li se finansijska imovina radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje finansijske imovine ili samo radi prodaje
- ii. karakteristikama ugovornih novčanih tokova finansijske imovine - određuje se na osnovu procjene jesu li ugovorni novčani tokovi finansijske imovine samo plaćanje glavnice i kamata („SPPI“) na preostali iznos glavnice

Primjena ovih kriterija dovodi do klasifikacije finansijske imovine u tri kategorije mjerenja.

Finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku

Finansijska imovina su mjerena po amortiziranom trošku ako se drže u poslovnom modelu čiji je cilj prikupljanje ugovornih novčanih tokova, a njihovi ugovorni novčani tokovi su SPPI.

U bilansu stanja ova sredstva se iskazuju po amortizovanom trošku, tj. bruto knjigovodstvenoj vrijednosti korigovanoj za umanjenje vrijednosti kreditnog gubitka. Prikazani su pod stavkom “Kredit i potraživanja od klijenata”, “Ostala imovina”, “Kredit i potraživanja od kreditnih institucija”, i “Novac i novčana sredstva”. Novac i računi kod drugih banaka uključuju potraživanja (depozite) od centralnih banaka i kreditnih institucija koja se isplaćuju po zahtjevu. Isplativo po zahtjevu znači da oni mogu biti povučeni u bilo koje vrijeme ili sa rokom doznake od samo jednog radnog dana ili 24 sata.

Prihodi od kamata na ova sredstva se izračunavaju metodom efektivne kamate i uključuju se u stavku „Kamatni prihod“ u okviru „Neto kamatni prihod“ u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Dobici ili gubici od umanjenja vrijednosti uključeni su u stavku „Umanjenje vrijednosti koja proizlazi iz finansijskih instrumenata“. Dobici i gubici od prestanka priznavanja (kao što je prodaja) imovine iskazuju se pod stavkom „Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost“.

U Banci, finansijska imovina po amortizovanom trošku predstavljaju najveću kategoriju mjerenja, koja uključuje veliku većinu kreditnih poslova prema klijentima, međubankarskom kreditnom poslovanju, depozitima kod centralnih banaka, iznosima u toku poravnanja, trgovinskim i drugim potraživanjima.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Finansijska imovina dužničkog instrumenta se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) ako su ugovorni novčani tokovi u skladu sa SPPI i drže se u okviru poslovnog modela čiji je cilj postignut prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom imovine. U izvještaju o finansijskom položaju, uključeni su kao „finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit“.

Prihod od kamata na ovu imovinu izračunava se primjenom metode efektivne kamatne stope i uključen je u stavku „Kamatni prihod“ pod „Neto kamatni prihod“ u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Dobici i gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kao „Umanjenje vrijednosti koja proizlazi iz finansijskih instrumenata“ dok se u izvještaju o finansijskom položaju prikazuju kroz kapital (OCI). Kao rezultat, uticaj na izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti je isti kao i kod finansijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku. Razlika između fer vrijednosti po kojoj se imovina iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju i komponente amortiziranog troška se priznaje kao akumulirana ostala sveobuhvatna dobit u kapitalu, posebno u okviru revalorizacijske rezerve u izvještaju o promjenama u kapitalu. Promjena za period iskazana je kao OCI u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao „Revalorizacija rezerve“. Kada se finansijsko sredstvo prestaje priznavati, iznos koji je prethodno akumuliran u OCI se reklasificira u dobit ili gubitak i iskazuje kao „Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost“.

Banka klasificira ulaganja u dužničke vrijednosne papire mjerene prema FVOCI. Oni su dio „držanje do naplate i prodaja“ poslovnog modela. Oni se odnose na različite poslovne ciljeve, kao što su ispunjavanje internih / eksternih uslova za rizik likvidnosti i efikasno plasiranje viška strukturne likvidnosti, strateških pozicija odlučениh od strane upravnog odbora, pokretanje i podsticanje odnosa sa klijentima, zamjena kreditnog poslovanja ili drugih aktivnosti poboljšanja prinosa. Zajednička osobina investicija u dužničke instrumente na FVOCI je da je aktivna optimizacija prinosa putem prodaje integralna u postizanju ciljeva. Prodaja se vrši kako bi se optimizirala pozicija likvidnosti ili ostvarili dobici / gubici po fer vrijednosti. Kao rezultat toga, poslovni ciljevi postižu se i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom vrijednosnih papira.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Postoje razni razlozi za dodjeljivanje fer vrijednosti finansijskoj imovini kroz bilans uspjeha (FVPL): Finansijska imovina čiji ugovorni novčani tokovi se ne smatraju SPPI automatski se mjere na FVPL. U poslovanju Banke to se ne odnosi na zajmove klijentima i dužničke vrijednosne papire. Glavni razlog za neuspjeh u procjeni SPPI-a je da one imaju kritične klauzule kamata koje ne prolaze kvantitativno testiranje koje zahtijeva MSFI 9.

Klasifikacija i naknadno mjerenje finansijskih obaveza

Finansijske obaveze klasifikuju se kao amortizirani trošak, osim ako se mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijske obaveze koje se mjere po amortiziranom trošku

Finansijske obaveze koje se mjere po amortiziranom trošku prikazane su u izvještaju o finansijskom položaju na poziciji 'Finansijske obaveze mjerene po amortiziranom trošku'. Pod tom pozicijom uključeni su 'Depoziti od banaka', 'Depoziti od klijenata', 'Obaveze po uzetim kreditima' i 'Ostale finansijske obaveze'.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijske obaveze koje se mjere po amortiziranom trošku (nastavak)

Kod naknadnog mjerenja finansijskih obaveza po amortiziranom trošku, troškovi kamata priznaju se u izvještaj o bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope a prikazuju se na poziciji 'Kamatni trošak' pod 'Neto kamatni prihod' u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Dobici ili gubici nastali kao rezultat prestanka priznavanja finansijske obaveze priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti te prikazuju na poziciji 'Ostali dobiti ili gubici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha'.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

MSFI 9 model očekivanog kreditnog gubitka uključuje tri faze, odnosno tri nivoa kreditnog rizika, pri čemu se finansijska imovina kreće kroz faze kako se mijenja njena kreditna kvaliteta.

	Faza 1 Zdrav portfolio	Faza 2 Značajno povećanje kreditnog rizika	Faza 3 Problematičan portfolio
Očekivani gubitak	U periodu od 12 mjeseci	U cijelom periodu trajanja kredita	U cijelom periodu trajanja kredita
Kriterij za grupisanje i određivanje nivoa rizika	Kašnjenje ≤30 dana po MSFI brojaču FBA klasifikacija ≤B5% Klijent nije u statusu neizmirivanja obaveza po bilo kojem osnovu	Kašnjenje ≥31 dan ≤90 dana po MSFI brojaču FBA klasifikacija >B5% Pogoršanje položaja klijenta Klijent nije u statusu neizmirivanja obaveza po bilo kojem osnovu	Kašnjenje >90 dana po MSFI brojaču odnosno, Klijent je u statusu neizmirivanja obaveza po bilo kom osnovu

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Finansijska imovina prestaje se priznavati ukoliko su ispunjeni sljedeći kriteriji:

- Ugovorna prava na novčane tokove finansijske imovine isteknu, ili
- Banka prenosi finansijsku imovinu pod uslovima koji zadovoljavaju kriterije prestanka priznavanja.

Prilikom prenosa finansijske imovine potrebno je procijeniti obim u kojem se zadržavaju rizici i povrati vlasništva od te finansijske imovine. U tom slučaju:

- ako se prenesu suštinski svi rizici i povrati od vlasništva finansijske imovine, prestaje se priznavati finansijska imovina,
- ako se ne prenesu niti zadržavaju suštinski svi rizici i povrati od vlasništva finansijske imovine, finansijska imovina se prestaje priznavati ako je i kontrola nad tom finansijskom imovinom prenesena.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijske imovine zbog značajnih promjena ugovornih uslova

U kreditnom poslovanju Banke može doći do promjena ugovornih uslova finansijske imovine bilo kao rezultat pregovora radi prilagodbe izmijenjenim tržišnim uslovima ili radi sprečavanja finansijskih poteškoća klijenta, odnosno radi maksimiziranja mogućnosti naplate ako je klijent već u finansijskim poteškoćama.

Kao rezultat promjene uvjeta ili modifikacije ugovornih novčanih tokova finansijske imovine može doći do prestanka priznavanja finansijske imovine te priznavanja nove, izmijenjene finansijske imovine. Banka je definisala niz kriterija za prestanak priznavanja koji (kvalitativno ili kvantitativno) određuju da li je promjena ugovornih uvjeta finansijske imovine dovoljno značajna da zadovolji uslove za prestanak priznavanja.

Značajne modifikacije dovode do prestanka priznavanja izvornog finansijskog sredstva i inicijalnog priznavanja modifikovanog finansijskog sredstva kao novog finansijskog instrumenta. Oni uključuju sljedeće događaje:

- a) Promjena ugovornih uslova koja dovodi do promjene druge ugovorne strane;
- b) Promjenu valute ugovora (osim ako je promjena rezultat korištenja ugrađene opcije u izvornom ugovoru s unaprijed dogovorenim uvjetima promjene, ili ako je nova valuta vezana za izvornu valutu);
- c) uvođenje ugovora koji ne zadovoljavaju ne-SPPI test; i uklanjanje ugovorne karakteristike koja nije SPPI.

Neki kriteriji za prestanak priznavanja razlikuju da li se ugovorne modifikacije primjenjuju na dužnike koji se suočavaju sa finansijskim poteškoćama. Primjena određenih modifikacija na dužnike u finansijskim poteškoćama ne smatra se značajnom jer je cilj poboljšanje izgleda banke da nadoknadi potraživanja tako što će prilagoditi raspored otplate određenim finansijskim uvjetima tih dužnika. S druge strane, takve ugovorne modifikacije koje se primjenjuju na izvršne dužnike mogu se smatrati dovoljno značajnim da bi opravdale prestanak priznavanja, kao što je detaljnije objašnjeno u nastavku.

Iz ove perspektive, sljedeći kriteriji dovode do prestanka priznavanja, osim ako se ne smatraju 'forbearance mjerama', one se primjenjuju na klijente u defaultu ili su trigger za default:

- plan otplate izmijenjen je na način da se ponderisani preostali rok dospjeća imovine izmijeni za više od 100% i ne manje od dvije godine u odnosu na izvorno sredstvo;
- promena vremena / iznosa ugovornih novčanih tokova rezultirajući time da je sadašnja vrednost modifikovanih tokova gotovine (diskontovana po efektivnoj kamatnoj stopi prije modifikacije) različita za više od 2% bruto knjigovodstvene vrijednosti sredstva neposredno prije izmjene (kumulativna procjena uzimajući u obzir sve modifikacije koje su se dogodile u posljednjih dvanaest mjeseci); ili
- komercijalna pregovaranja pokrenuta od strane dužnika koji traže bolje uslove kao alternativu ponovnom finansiranju, dok postoji opcija za prijevremenu otplatu / rano prekidanje i dovoljno konkurentno tržište refinansiranja. Nadalje, troškovi koje bi dužnik imao u slučaju prijevremene otplate / prijevremenog raskida ugovora trebalo bi da budu ocijenjeni kao dovoljno niski da bi ga ne bi odbili. Ovaj otkazni rok se rijetko primjenjuje za kredite u fazi 2 i nikada u fazi 3.

Ako se ugovorne modifikacije koje se smatraju 'forbearance mjerama' primjenjuju na klijente u statusu neispunjavanja obaveza ili su triggeri za status neispunjenja obaveza toliko značajni da se kvalitativno procjenjuju kao ukidanje izvornih ugovornih prava, rezultiraju prestankom priznavanja. Primjeri takvih izmjena su:

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijske imovine zbog značajnih promjena ugovornih uslova (nastavak)

- novi ugovor sa bitno drugačijim uslovima potpisan je kao dio restrukturiranja;
- konsolidacija višestrukih originalnih zajmova u jedan sa bitno različitim uslovima; ili transformacija revolving kredita u ne-revolving.

Izmjene ugovora koje dovode do prestanka priznavanja izvornih sredstava rezultiraju početnim priznavanjem novih finansijskih sredstava. Ako je dužnik u kašnjenju ili ako značajna modifikacija dovodi do neizvršenja obaveza, onda će se novo sredstvo tretirati kao POCI.

Ako dužnik nije u kašnjenju ili ako značajna modifikacija ne dovede do neispunjavanja obaveza, novo sredstvo priznato nakon prestanka priznavanja originalne imovine će biti u fazi 1. Za kredite koji se mjere po amortizovanoj vrijednosti, neamortizovani iznos naknada za izdavanje / troškove prijema iskazane u efektivnoj kamatnoj stopi prikazuju se kao 'Neto prihod od kamata' na datum prestanka priznavanja.

Za finansijsku imovinu mjerenu po FVPL-u, bez obzira da li su u kašnjenju, dobiti i gubici od prestanka priznavanja uključuju se u iste stavke izvještaja o prihodima kao njihov rezultat mjerenja.

Za sredstva dužničkog instrumenta koja se ne mjere po FVPL-u i koja su predmet ugovornih modifikacija koja ne rezultiraju prestankom priznavanja, bruto knjigovodstvena vrijednost sredstva se usklađuje s priznavanjem dobiti ili gubitka od promjene u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Dobitak ili gubitak promjene je jednak razlici između bruto knjigovodstvene vrijednosti prije izmjene i sadašnje vrijednosti novčanih tokova na osnovu modificiranih termina diskontiranih s izvornom efektivnom kamatnom stopom. U izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, dobitak ili gubitak modifikacije se prikazuje kao „Prihodi od kamata“ ako se izmjena odnosi na finansijsku imovinu u fazi 1. Za finansijsku imovinu u fazi 2 i 3 i finansijskoj imovini POCI, dobiti ili gubici prikazani su kao „Umanjenja vrijednosti i rezervisanja“.

Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Banke otpuštene, otkazane ili ističu.

Materijalna i nematerijalna imovina

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali.

Imovina u izgradnji, koja se gradi u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazana je po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te, za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Banke. Takva imovina se reklasifikuje na odgovarajuće kategorije nekretnina i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Materijalna i nematerijalna imovina (nastavak)

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe, osim za imovinu nabavne vrijednosti ispod 800 KM koja se rashoduje u potpunosti u periodu nabavke.

Procijenjeni vijek trajanja imovine se može prikazati kako slijedi:

	2018.	2019.
Građevinski objekti	33 – 50 godina	33 – 50 godina
Računari	5 godina	5 godina
Vozila	6 godina	6 godina
Namještaj i ostala uredska oprema	5 – 10 godina	5 – 10 godina
Nematerijalna imovina	5 godina	5 godina

Dobici ili gubici od otpisa ili otuđenja materijalne imovine utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa te imovine i priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Umanjenje vrijednosti

Na svaki datum izvještajnog perioda Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadiivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknadiiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadiivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadiivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadiivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Naknade zaposlenima

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu Banka gore navedene doprinose plaća u korist penzijskog i zdravstvenog fonda Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou). Nadalje, topli obrok, prijevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine za odlazak u penziju

Banka pravi rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju u visini 6 (šest) prosječnih mjesečnih isplaćenih plata radniku u prethodna tri mjeseca ili (šest) prosječnih mjesečnih neto plata isplaćenih u Federaciji Bosne i Hercegovine, ako je to za zaposlenika povoljnije.

Banka knjiži troškove otpremnina za odlazak u penziju u periodu u kojem su otpremnine zarađene.

Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke po službenom kursu CBBH na datum transakcije, koji odgovara tržišnom kursu. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na dan izvještaja o finansijskom položaju primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici proizašli iz promjena u kursevima valuta uključuju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Banka vrednuje svoju imovinu i obaveze prema srednjem kursu CBBH koji je važeći na datum izvještajnog perioda. Kursevi CBBH za najznačajnije valute koje je Banka primjenjivala u izradi bilansa na izvještajne datume su kako slijedi:

31. decembar 2019.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,747994 KM
31. decembar 2018.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,707552 KM

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Rezervisanja

Banka priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Banke određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvaća uplaćene redovne i prioritetne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Regulatorne rezerve

Rezerva za kreditne gubitke formirana iz dobiti priznaje se u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo FBiH ("FBA"), te nije raspodjeljiva.

Rezerve fer vrijednosti

Rezerve fer vrijednosti uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit .

Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima raspoređuje se u zadržanu dobit.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici.

Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg razdoblja namijenjenih redovnim dioničarima Banke ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

Tokom 2019. i 2018. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

U primjeni računovodstvenih politika Banke, koje su objašnjene u Napomeni 3., Uprava je obavezna da prosudi, procjeni i pretpostavi knjigovodstvenu vrijednost imovine i obaveza koje se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na ranijem iskustvu i ostalim faktorima koji su uzeti u obzir kao relevantni. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i temeljne pretpostavke se stalno revidiraju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

SPPI procjena

Procjena da li ugovorni novčani tokovi finansijskih sredstava dovode do novčanih tokova koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata (SPPI) podliježe primjeni značajnih prosudbi koje se oslanjaju na smjernice u MSFI 9. Ove presude su ključne za MSFI 9 klasifikacija i proces mjerenja kako oni određuju da li se sredstvo mora mjeriti na FVPL ili, ovisno o procjeni poslovnog modela, po amortiziranom trošku ili na FVOCI. Kada se uzimaju u obzir specifičnosti kredita u poslovanju Banke, značajne oblasti prosuđivanja su naknade za prijevremenu otplatu, krediti za finansiranje projekata i benchmark test za kredite sa kritičnim klauzulama vezanim za kamate.

Najkritičnije područje procjena SPPI u poslovanju Banke su krediti sa kritičnim klauzulama kamata. Mjerenje kamata se odnosi na finansijska sredstva s promjenjivom kamatnom stopom gdje:

- referentna stopa (kao što je Euribor) se razlikuje od učestalosti preračunavanja stope;
- kamatna stopa je fiksna prije početka kamatnog perioda;
- vremenski zaostaci nastaju iz prosječnih stopa u prethodnim razdobljima;
- ili kombinacija navedenog.

U tu svrhu, Banka je razvila ono što se naziva „benchmark test“ kako bi procijenila da li bi kritična klauzula kamate mogla rezultirati ugovornim (nediskontovanim) novčanim tokovima koji se značajno razlikuju od inicijalnog ugovora. Osim karakteristika kritičnih klauzula kamata, uslovi ovog benchmark testa odgovaraju aktivu u testu.

Za sredstva sa kritičnim klauzulama na kamate koja proizlaze samo iz prethodnih i prosječnih stopa (tj. nema neusklađenosti koja proizlazi iz perioda koji se razlikuje od učestalosti preračunavanja), SPPI usklađenost se smatra ispunjenom na osnovu kvalitativne procjene ako vremenski razmak između fiksiranja stope i početka kamatnog perioda ne prelazi jedan mjesec.

Kvantitativni benchmark test se izvodi na inicijalnom priznavanju ugovora. Prag važnosti za kumulativni omjer novčanog toka, kvantitativni prag značajnosti postavljen je na 5%. Ako se prekorače pragovi značajnosti, benchmark test se ne prolazi, a finansijsko sredstvo mora se mjeriti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

SPPI procjena (nastavak)

Nakon prelaska na MSFI 9 za kredite i dužničke vrijednosne papire, proveden je benchmark test u odnosu na kamatne uslove pri njihovom početnom priznavanju. Svi krediti sa karakteristikama kritičnih klauzula na kamate su prošli test i stoga nije bilo potrebe za mjerenjem kredita po FVPL. Za nove ugovore ne očekuju se značajni obimi sa kritičnim klauzulama kamata koji nisu uspjeli da ispune benchmark test uslijed preventivnih aktivnosti preduzetih tokom projekta implementacije MSFI-a 9, čiji je cilj smanjenje obima kredita koji bi se mjerili po FVPL-u.

Procjena poslovnog modela

Za svako finansijsko sredstvo koje je usklađeno sa SPPI prilikom početnog priznavanja, Banka mora procijeniti da li je to dio poslovnog modela u kojem se imovina drži radi naplate ugovornih novčanih tokova, prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje, ili se drže u drugim poslovnim modelima. Kao posljedica toga, kritični aspekt u razlikovanju poslovnih modela je učestalost i značaj prodaje imovine u odgovarajućem poslovnom modelu. Budući da se raspodjela imovine poslovnim modelima zasniva na početnoj procjeni, može se dogoditi da se u narednim razdobljima novčani tokovi ostvare drugačije nego što se prvobitno očekivalo, a može se činiti da je drugačiji metod mjerenja primjenjiv. U skladu sa MSFI 9, takve naknadne promene generalno ne dovode do reklasifikacije ili korekcije grešaka prethodnog perioda u odnosu na postojeća finansijska sredstva. Nove informacije o tome kako se realizuju novčani tokovi mogu, međutim, ukazati na to da se poslovni model, a time i metod mjerenja, mijenjaju za novonastalu imovinu.

U Banci, prodaja zbog povećanja kreditnog rizika, prodaje aktive koja je blizu dospijeca, rijetke prodaje izazvane neponavljajućim događajem (kao što su promjene u regulatornom ili poreznom okruženju, velika interna reorganizacija ili poslovna kombinacija, teška kriza likvidnosti, itd.) smatra se da nisu u suprotnosti sa održanim poslovnim modelom ugovornih novčanih tokova. Ostale vrste prodaje sprovedene u poslovnom modelu koji se drži za prikupljanje procjenjuju se retroaktivno, a ako premašuju određene kvantitativne pragove, ili kada se to smatra potrebnim s obzirom na nova očekivanja, Banka provodi prospektivni test. Ako je rezultat bio da knjigovodstvena vrijednost sredstava za koja se očekuje da će biti prodana u očekivanom vijeku trenutnog portfolija poslovnog modela, iz razloga koji nisu gore navedeni, prelazi 10% knjigovodstvene vrijednosti portfelja, bilo koje nove akvizicije bi bile klasifikovane u drugi poslovni model.

Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata

Model očekivanog umanjenja kreditnog gubitaka je inherentno zasnovan na procjeni, jer zahtijeva procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika i mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka bez pružanja detaljnih smjernica. U pogledu značajnog povećanja kreditnog rizika, Banka je utvrdila posebna pravila procjene koja se sastoje od kvalitativnih informacija i kvantitativnih pragova. Druga oblast složenosti odnosi se na uspostavljanje grupa sličnih sredstava kada se pogoršanje kreditnog rizika mora procjenjivati na kolektivnoj osnovi prije nego što su specifične informacije dostupne na nivou pojedinačnog instrumenta. Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka uključuje kompleksne modele koji se oslanjaju na istorijsku statistiku vjerovatnoća neispunjavanja obaveza i stope gubitka u slučaju neizvršenja obaveza, njihove ekstrapolacije u slučaju nedostatka podataka, individualne procjene gotovinskih tokova i vjerovatnoće različitih scenarija uključujući informacije o budućnosti.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata (nastavak)

Detaljna objašnjenja o identifikaciji značajnih povećanja kreditnog rizika, uključujući kolektivnu procjenu, tehnike procjene koje se koriste za mjerenje 12-mjesečnih i očekivanih kreditnih gubitaka i očekivanja, kao i definicija neispunjavanja obaveza, prikazani su u Napomeni 32 Upravljanje rizicima, dio h. Upravljanje rizikom likvidnosti.

Vijek trajanja nekretnina i opreme

Kao što je opisano u Napomeni 3., Banka pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Regulatorna rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA

Za potrebe ocjene adekvatnosti kapitala i priznavanja rezervi za kreditne gubitke formirane iz dobiti u kapitalu i rezervama, u skladu sa lokalnim propisima i relevantnim propisima FBA, Banka također računa i rezervisanja u skladu sa tim propisima. Relevantni plasmani klasifikuju se u odgovarajuće skupine za potrebe FBA u skladu sa navedenim propisima ovisno o danima kašnjenja, finansijskom položaju dužnika i instrumentima osiguranja, te rezervišu u skladu sa propisanim postocima rezerviranja.

Sudski sporovi

Direkcija pravnih poslova Banke provodi pojedinačnu procjenu svih pasivnih sudskih sporova i vrši rezervisanja na portfolio osnovi.

Kao što je navedeno u Napomeni 25., Banka je rezervisala 1.283 hiljada KM (2018.: 1.189 hiljada KM), što rukovodstvo procjenjuje dovoljnim. Nije praktično procijeniti finansijski učinak promjena u pretpostavkama na temelju kojih rukovodstvo procjenjuje potrebu za rezerviranjima.

Rezervisanja za naknade zaposlenim

Kao što je opisano u Napomeni 3., u paragrafu sa nazivom naknade zaposlenim, rezervisanja za naknade zaposlenih se obračunavaju na osnovu neovisnog aktuarskog mišljenja o primjeni Međunardnog računovodstvenog standarda 19 – Primanja uposlenih.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Kao što je opisano u Napomeni 33., Uprava koristi procjenu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primjenjuju se tehnike vrednovanja koje se obično koriste na tržištu. Finansijski instrumenti, osim kredita i potraživanja, se vrednuju analizom diskontovanih novčanih tokova na osnovu pretpostavki podržanih tržišnim cijenama ili stopama, ako je moguće. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na berzi uključuju neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. NETO KAMATNI PRIHOD

	2018	2019
Kamatni i ostali slični prihod		
Finansijska imovina po amortizacijskom trošku	53.447	53.302
Kreditne institucije	217	369
Ostale finansijske institucije	213	1.954
Nefinansijske institucije	21.250	20.550
Kućanstva	31.767	32.189
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.519	2.354
Kamatni prihod	55.966	55.656
Ukupno kamatni i ostali slični prihod	55.966	55.656
Kamatni i ostali slični rashodi		
Finansijske obaveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	-9.330	-9.527
Kamatni rashod	-9.330	-9.527
Ostali slični rashodi	-364	-893
Ostale obaveze	-	-265
Kamatni trošak od negativnih kamatnih stopa	-364	-628
Ukupno kamatni i ostali slični trošak	-9.694	-10.420
Neto kamatni prihod	46.272	45.236
Od toga: kamatni prihod od finansijske imovine u statusu neizmirenja obaveza	2.179	1.832
Od toga: Dobiti / gubici od modifikacija	27	62

6. NETO PRIHOD OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2018.		2019.	
	Prihod	Rashod	Prihod	Rashod
Platne transakcije	21.014	-4.837	22.291	-5.350
Kartično poslovanje	5.278	-3.441	6.000	-3.999
Ostalo	15.736	-1.396	16.291	-1.351
Distribuirani resursi klijenata kojima se ne upravlja	741	-294	929	-222
Proizvodi osiguranja	741	-	929	-
Ostalo	-	-294	-	-222
Kreditno poslovanje	2.324	-507	2.738	-384
Date kreditne obaveze. primljene kreditne obaveze	1.787	-102	2.140	-46
Date garancije. primljene garancije	537	-405	598	-338
Ostalo	289	-24	314	-33
Ukupni prihodi i rashodi od naknada i provizija	24.368	-5.662	26.272	-5.989
Neto prihod od naknada i provizija	18.706	-	20.283	-

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. PRIHOD OD DIVIDENDI

	2018.	2019.
Prihodi od dividende od vlasničkih instrumenata	321	373
Prihod od dividende	321	373

8. NETO REZULTAT IZ TRGOVANJA I SVOĐENJA NA FER VRIJEDNOST

	2018.	2019.
Trgovanje vrijednosnim papirima i derivativima	-1	-
Devizne transakcije	3.972	4.110
Neto rezultat trgovanja	3.971	4.110

9. PRIHOD OD NAJMA OD ULAGANJA U NEKRETNINE I OSTALOG OPERATIVNOG NAJMA

	2018.	2019.
Ulaganje u nekretnine	460	427
Ostali operativni najmovi	-	3
Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najмова	460	430

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

10. TROŠKOVI ZAPOSLENIH, OSTALI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI I AMORTIZACIJA

Prosječan broj zaposlenih u Banci tokom godine koja je završila 31. decembra 2019. je 524 (2018: 530)

	2018.	2019.
Troškovi zaposlenih	-20.543	-20.774
Plaće, porezi i doprinosi iz plaće	-18.729	-19.052
Doprinosi na plaću	-1.638	-1.674
Rezervisanja za primanja zaposlenih (Napomena 25.)	-176	-48
Ostali administrativni troškovi	-17.669	-16.227
Premije osiguranja štednih uloga	-2.286	-2.563
IT troškovi	-4.604	-3.760
Troškovi najma prostora	-4.260	-3.243
Uredski operativni troškovi	-2.779	-2.617
Oglašavanje / marketing	-982	-1.041
Pravni i troškovi savjetovanja	-1.611	-1.905
Ostali administrativni troškovi	-1.147	-1.098
Amortizacija	-3.952	-5.189
Softver i ostala nematerijalna imovina	-1.274	-1.420
Nekretnine u posjedu vlasnika	-783	-1.805
Ostale pokretnine	-89	-85
Uredski namještaj i oprema i ostala imovina i oprema	-1.806	-1.878
Opći administrativni troškovi	-42.164	-42.190

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

11. UMANJENJE VRIJEDNOSTI KOJE PROIZLAZI IZ FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

	2018.	2019.
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Napomena 17.)	-222	-107
Novac i novčana sredstva (Napomena 15.)	-1.491	367
Finansijska imovina po amortizacijskom trošku (Napomena 18.)	-2.006	-3.725
Neto povećanje umanjenja vrijednosti kreditnih gubitaka	-2.044	-3.747
Povrati koji se evidentiraju izravno u računu dobiti i gubitka	33	21
Dobici ili gubici od modifikacije	5	1
Neto povećanje umanjenja vrijednosti kreditnih gubitaka za preuzete obaveze i finansijske garancije (Napomena 25.)	-393	784
Rezultat umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata	-4.112	-2.681

12. OSTALI OPERATIVNI REZULTAT

	2018.	2019.
Ostali operativni troškovi	-172	-598
<i>Povećanje ostalih rezervacija</i>	-172	-598
Ostali operativni prihod	10	123
<i>Smanjenje ostalih rezervacija (Napomena 25.)</i>	10	123
Rezultat od nekretnina/pokretnina/ostale nematerijalne imovine osim goodwilla	-74	-181
Rezultat ostalih operativnih troškova/prihoda	-1.076	894
Ostali operativni rezultat	-1.312	238
Operativni troškovi (uključujući popravke i održavanje) za investicione nekretnine koje se drže zbog prihoda od najma	-56	-3

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

13. POREZ NA DOBIT

Porezna obaveza Banke izračunava se na temelju računovodstvene dobiti, uzimajući u obzir porezno nepriznate troškove. Stopa poreza na dobit za godine koje su završile 31. decembra 2019. i 31. decembra 2018. je 10%. U 2016. godini je stupio na snagu novi Zakon o porezu na dobit („Službene novine FBiH“, broj 15/16) koji je uveo nove odredbe koje se odnose na priznavanje poreznog kredita na porez plaćen u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu, te je uveo porezne olakšice za smanjenje porezne obaveze. Porez na dobit plaćen u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu je priznat u FBiH samo do iznosa koji bi bio plaćen primjenom Zakona o porezu na dobit FBiH. Nove porezne olakšice koje su uvedene se odnose na troškove plata, isplaćenih novoprimljenim zaposlenicima, pod uslovima koji su propisani Zakonom o porezu na dobit.

Usklađenje između poreza na dobit predstavljenog u poreznom bilansu i računovodstvenom porezu na dobit može se prikazati kako slijedi:

	2018.	2019.
Tekući porezni trošak / prihod	-2.956	-2.124
Odgođeni porezni trošak / prihod	197	-188
Porez na dobit	-2.759	-2.312

Uticaj komponenti finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit a koja se odnosi na porez

	Iznos prije poreza	Iznos poreza	Iznos nakon poreza	Iznos prije poreza	Iznos poreza	Iznos nakon poreza
	2018.			2019.		
Rezerva fer vrijednosti	1.173	-117	1.055	2.693	-269	2.423
Ostala sveobuhvatna dobit	1.173	-117	1.055	2.693	-269	2.423

	2018.	2019.
Dobit prije oporezivanja	22.263	25.799
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 10%	2.226	2.579
Kapitalni dobitak (efekat MSFI 9)	732	-
Neoporezivi prihod	-482	-790
Efekat porezno nepriznatih rashoda	391	303
Ostalo	-90	-487
Tekući porez na dobit	3	2
Privremene razlike	-197	188
Efekti nepriznatog dijela plaćenog poreza za druge RS i BD	90	32
Porez na dobit	2.759	2.312
Efektivna poreska stopa za godinu	12,39%	8,96%

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

13. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Promjena u odgođenoj poreznoj imovini se mogu prikazati kako slijedi:

	2018.	2019.
Stanje na 31. decembar prethodne godine	706	1.298
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – Umanjenje vrijednosti Faza 1; Faza 2	553	-150
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – FVOCI	1	-17
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – Ostalo	38	-39
Stanje na 31. decembar	1.298	1.092

Promjena u odgođenim poreznim obavezama se mogu prikazati kako slijedi:

	2018.	2019.
Stanje na 31. decembar prethodne godine	-233	-211
Povećanje/smanjenje odgođene porezne obaveze – Umanjenje vrijednosti Faza 1; Faza 2	203	-
Povećanje/smanjenje odgođene porezne obaveze – Rezerve fer vrijednosti FVOCI	-96	-241
Povećanje/smanjenje odgođene porezne obaveze – Ispravka vrijednosti FVOCI	-85	-11
Stanje na 31. decembar	-211	-463
Neto odgođena porezna imovina na 31. decembar	1.087	629

14. ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici izračunata je dijeljenjem dobiti koja je na raspolaganju dioničarima sa prosječnim brojem običnih dionica tokom godine.

	2018.	2019.
Neto dobit na raspolaganju dioničarima	19.503	23.487
Prosječan broj običnih dionica tokom godine	864.733	864.733
Osnovna zarada po dionici (KM)	22.55	27.16

Tokom 2019. i 2018. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. NOVAC I NOVČANA SREDSTVA

	2018.	2019.
Novac u blagajni	78.677	76.667
Novčana sredstva kod središnjih banaka	172.178	151.697
<i>Od čega obavezna rezerva kod CBBH</i>	<i>120.227</i>	<i>131.876</i>
Umanjenja vrijednosti (Napomena 11.)	-1.579	-1.217
Novčana sredstva kod središnjih banaka nakon umanjivanja vrijednosti	170.600	150.480
Ostali depoziti po viđenju	37.887	21.847
Umanjenja vrijednosti (Napomena 11.)	-43	-37
Ostali depoziti po viđenju nakon umanjivanja vrijednosti	37.843	21.810
Novac i novčana sredstva	287.121	248.957

Kamatna stopa na sredstva obavezne rezerve iznosi 0%.

Upravno vijeće Centralne banke BiH je na sastanku od 27. marta 2019. godine donijelo odluku da se izjednači stopa naknade na iznos sredstava iznad obavezne rezerve sa stopom koju primjenjuje ECB-a na depozite komercijalnih banaka (eng. Deposit Facility Rate) sa -0,20% na -0,40%. Nova depozitna stopa je bila u primjeni od 01. maja 2019.godine.

Upravno vijeće Evropske Centralne banke BiH je na sastanku od 12.09.2019. godine donijelo novu odluku o smanjenju depozitne stope ECB-a (eng. Deposit Facility Rate) sa -0,40% na -0,50%. Nova depozitna stopa je u primjeni od 18. septembra 2019.godine. Nova stopa naknade na višak iznad obavezne rezerve CBBiH se obračunava od 21. septembra 2019. godine.

16. FINANSIJSKA IMOVINA KOJA SE MJERI PO FER VRIJEDNOST KROZ BILANS USPJEHA

	2018.		2019.	
	Po fer vrijednosti	Obavezno po fer vrijednosti	Po fer vrijednosti	Obavezno po fer vrijednosti
Vlasnički instrumenti	-	111	-	111

Ulaganja u vlasničke vrijednosne papire, osim za ulaganja u povezana društva, se klasifikuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Banka ima ulaganje u Swift u obliku udjela. Fer vrijednost se računa na nivou Erste grupe te za 2019. godinu nismo imali promjene u iznsu fer vrijednosti.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

17. FINANSIJSKA IMOVINA KOJA SE MJERI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVATNU DOBIT

2019.	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti			Akumulirane promjene fer vrijednosti	Fer vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3		
Dužnički vrijednosni papiri	155.873	-	-	155.873	-962	-	-	3.306	159.179
Ukupno finansijska imovina po FV kroz OSD	155.873	-	-	155.873	-962	-	-	3.306	159.179

2018.	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti			Akumulirane promjene fer vrijednosti	Fer vrijednost
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3		
Dužnički vrijednosni papiri	122.826	-	-	122.826	-855	-	-	721	123.547
Ukupno finansijska imovina po FV kroz OSD	122.826	-	-	122.826	-855	-	-	721	123.547

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

17. FINANSIJSKA IMOVINA KOJA SE MJERI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT (NASTAVAK)

Kretanje umanjenja vrijednosti finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	Od januara 2019.	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Do decembra 2019.
Faza 1	-855	-237	23	-	107	-	-962
Ukupno umanjenje vrijednosti finansijske imovine po FV kroz OSD	-855	-237	23	-	107	-	-962
	Od januara 2018.	Nabavljeno	Prestanak priznavanja	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Do decembra 2018.
Faza 1	-633	-620	12	-	386	-	-855
Ukupno umanjenje vrijednosti finansijske imovine po FV kroz OSD	-633	-620	12	-	386	-	-855

Vlada FBiH i RS – obveznice	2018.	2019.
Vlada Republike Austrije – obveznice	71.474	82.245
Republika Francuska – obveznice	23.228	23.498
Republika Slovenija – obveznice	9.702	10.021
Kraljevina Belgija – obveznice	-	18.376
Vlada Republike Hrvatske – obveznice	9.621	15.062
Ukupno finansijska imovina po FV kroz OSD	123.547	159.179

Banka nije ulagala u trezorske zapise u 2019. godini. Kamatna stopa (prinos do dospijeća) na obveznice iznosila od 0,05% do 5,50% godišnje tokom 2019. godine.

Očekivano dospijeće

- u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	2018.	2019.
- u periodu preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	9.907	22.633
Ukupno	113.640	136.546
	123.547	159.179

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

2019.	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti				Knjigovodstveni iznos 31.12.2019.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	73.992	-	-	-	73.992	-97	-	-	-	-97
Kreditne institucije	73.992	-	-	-	73.992	-97	-	-	-	-97
Kredit i potraživanja od klijenata	999.035	51.067	75.571	1.277	1.126.950	-8.570	-8.765	-61.875	-24	-79.234
Kreditne institucije	9	-	-	-	9	-	-	-	-	-
Država	1.552	-	-	-	1.552	-1	-	-	-	-1
Ostale finansijske institucije	3.431	-	280	-	3711	-68	-	-280	-	-348
Nefinansijske institucije	499.976	24.173	36.478	889	561.516	-5.275	-1.830	-33.597	-24	-40.726
Kućanstva	494.067	26.894	38.813	388	560.162	-3.226	-6.935	-27.998	0	-38.159
Ukupno finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.073.027	51.067	75.571	1.277	1.200.942	-8.667	-8.765	-61.875	-24	-79.331
Knjigovodstveni iznos 1.121.611										
2018.	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti				Knjigovodstveni iznos 31.12.2018.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	35.754	-	-	-	35.754	-27	-	-	-	-27
Kreditne institucije	35.754	-	-	-	35.754	-27	-	-	-	-27
Kredit i potraživanja od klijenata	919.225	52.518	72.642	9.801	1.054.186	-10.631	-6.732	-59.130	-8.973	-85.466
Država	584	-	-	-	584	-19	-	-	-	-19
Ostale finansijske institucije	5.227	-	316	-	5.543	-168	-	-316	-	-484
Nefinansijske institucije	443.998	38.543	36.142	9.158	527.841	-7.792	-3.270	-33.478	-8.488	-53.028
Kućanstva	469.416	13.975	36.184	643	520.218	-2.652	-3.462	-25.336	-485	-31.935
Ukupno finansijska imovina po amortiziranom trošku	954.979	52.518	72.642	9.801	1.089.940	-10.658	-6.732	-59.130	-8.973	-85.493
Knjigovodstveni iznos 1.004.447										

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

Umanjenje vrijednosti za finansijsku imovinu po amortiziranom trošku

	1.1.2019.	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Neznačajne promjene (neto)	Otpisi	Ostalo	31.12.2019.
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija									
Faza 1	-27	-1.034	964	-	-	-	-	-	-97
Kreditne institucije	-27	-1.034	964	-	-	-	-	-	-97
Ukupno umanjenje vrijednosti za kredite i potraživanja od kreditnih institucija	-27	-1.034	964	-	-	-	-	-	-97
Kredit i potraživanja od klijenata									
Faza 1	-10.631	-7.395	3.232	990	5.214	-1	-	20	-8.570
Država	-19	-1	-	-	19	-	-	-	-1
Ostale finansijske institucije	-168	-50	11	-	212	-	-	-73	-68
Nefinansijske institucije	-7.792	-6.216	2.807	495	5.397	-1	-	34	-5.275
Kućanstva	-2.652	-1.128	414	495	-414	-	-	59	-3.226
Faza 2	-6.732	-	1.719	-1.814	-1.964	1	-	24	-8.765
Nefinansijske institucije	-3.270	-	1.238	-907	1.437	-	-	-329	-1.830
Kućanstva	-3.462	-	481	-907	-3.401	1	-	353	-6.935
Faza 3	-59.130	-	5.004	-317	-7.236	-	505	-71	-61.875
Ostale finansijske institucije	-316	-	-	-	36	-	-	-	-280
Nefinansijske institucije	-33.478	-	3.844	-317	-3.629	-	129	-147	-33.597
Kućanstva	-25.336	-	1.160	-	-3.643	-	376	76	-27.998
POCI	-8.973	-	1.827	-	5.890	-	1.217	15	-24
Nefinansijske institucije	-8.488	-	1.822	-	5.837	-	1.217	-412	-24
Kućanstva	-485	-	5	-	53	-	-	427	-
Ukupno umanjenje vrijednosti za kredite i potraživanja od klijenata	-85.466	-7.395	11.782	-1.141	1.904	-	1.722	-12	-79.234

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

Promjene na umanjenjima

Umanjenje vrijednosti za finansijsku imovinu po amortiziranom trošku

	01.01.2018	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Otpisi	Ostalo	31.12.2018
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija								
Faza 1	-130	-723	772	-	-1.567	-	1.621	-27
Kreditne institucije	-130	-723	772	-	-1.567	-	1.621	-27
Ukupno umanjenje vrijednosti za kredite i potraživanja od kreditnih institucija	-130	-723	772	-	-1.567	-	1.621	-27
Kredit i potraživanja od klijenata								
Faza 1	-10.792	-8.882	4.226	1.551	1.683	-	1.582	-10.631
Država	-37	-1	-	-	18	-	-	-19
Ostale finansijske institucije	-174	-329	6	-	329	-	-	-168
Nefinancijske institucije	-8.230	-7.342	3.757	1.386	1.055	-	1.582	-7.792
Kućanstva	-2.351	-1.210	463	165	281	-	-	-2.652
Faza 2	-6.731	-2	1.908	-6.539	11.196	-	-6.563	-6.732
Država	-82	-	-	-	82	-	-	-
Nefinancijske institucije	-3.102	-2	1.434	-3.438	4.930	-	-3.091	-3.270
Kućanstva	-3.547	-	474	-3.101	6.184	-	-3.472	-3.462
Faza 3	-60.294	-38	1.623	-537	-5.434	5.043	506	-59.130
Ostale finansijske institucije	-1.086	-	-	-	770	-	-	-316
Nefinancijske institucije	-38.640	-38	865	-51	-1.693	4.557	1.522	-33.478
Kućanstva	-20.568	-	758	-486	-4.511	486	-1.016	-25.336
POCI	-11.440	-	278	-	-912	3.058	43	-8.973
Nefinancijske institucije	-11.272	-	176	-	-920	3.054	474	-8.488
Kućanstva	-168	-	102	-	8	4	-431	-485
Ukupno umanjenje vrijednosti za kredite i potraživanja od klijenata	-89.257	-8.922	8.035	-5.525	6.533	8.101	-4.432	-85.466

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. NEKRETNINE I OPREMA, NEMATERIJALNA IMOVINA

Materijalna imovina

a) Nabavna vrijednost

Nekretnine i oprema – Troškovi sticanja					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. januara 2018.	30.784	12.625	3.512	46.921	4.933
Povećanja (+)	228	2.767	1.111	4.106	-
Prodaja i rashod (-)	-53	-706	-948	-1.707	-
Reklasifikacija (+/-)	665	-	-	665	-665
Stanje na dan 31. decembra 2018.	31.624	14.686	3.675	49.985	4.268
Povećanja (+)	173	721	1.190	2.084	-
Prodaja i rashod (-)	-597	-1.270	-	-1.867	-
Reklasifikacija (+/-)	60	-137	-	-77	-
Stanje na dan 31. decembra 2019.	31.260	14.000	4.865	50.125	4.268

b) Ispravka vrijednosti

Nekretnine i oprema – Ispravka vrijednosti					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. januara 2018.	-5.150	-7.951	-2.176	-15.277	-881
Amortizacija (-)	-784	-1.233	-573	-2.590	-89
Prodaja i rashod (+)	-	673	18	691	94
Reklasifikacija (+/-)	-162	-28	-	-190	190
Umanjenja (-)	-74	-	-	-74	-
Stanje na dan 31. decembra 2018.	-6.170	-8.539	-2.731	-17.440	-686
Amortizacija (-)	-798	-1.363	-515	-2.676	-85
Prodaja i rashod (+)	613	1.191	-	1.803	-
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-	-	-
Umanjenja (-)	-181	-	-	-181	-
Stanje na dan 31. decembra 2019.	-6.536	-8.711	-3.246	-18.493	-771

c) Knjigovodstvene vrijednosti

Nekretnine i oprema – Knjigovodstvene vrijednosti					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 31. decembra 2018.	25.454	6.147	944	32.545	3.582
Stanje na dan 31. decembra 2019.	24.724	5.289	1.619	31.632	3.497

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. NEKRETNINE I OPREMA, NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

Ulaganje u nekretnine se odnosi na poslovne prostore (spratove) date u zakup u zgradi Centrale u Sarajevu, koji se ne koristi od strane Banke. Ulaganje u nekretnine knjigovodstvene vrijednosti 4.268 hiljada KM (2018.: 4.268 hiljada KM) stavljeno je u upotrebu u 2010. godini. Banka ja po osnovu ulaganja u nekretnine za 2019. godinu, ostvarila ukupan prihod od rente u iznosu od 427 hiljade KM – Napomena 9. (2018. – 460 hiljada KM), dok su direktni troškovi za godinu iznosili 3 hiljade KM (2018. – 56 hiljada KM). Po mišljenju Uprave fer vrijednost ulaganja u nekretnine na 31. decembar 2019. i 2018. godine se značajno ne razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti zgrade u toku 2019. i 2018. godine.

Nematerijalna imovina

a) Nabavna vrijednost			
	Troškovi sticanja i proizvodni troškovi		
	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2018.	7.683	3.815	11.497
Povećanja (+)	397	1.596	1.993
Prodaja i rashod (-)	-548	-61	-609
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2018.	7.532	5.350	12.881
Povećanja (+)	515	665	1.181
Prodaja i rashod (-)	-	-	-
Reklasifikacija (+/-)	77	-	77
Stanje na dan 31. decembra 2019.	8.124	6.015	14.139
b) Ispravka vrijednosti			
	Ispravka vrijednosti		
	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2018.	-5.216	-2.648	-7.863
Amortizacija (-)	-645	-629	-1.274
Prodaja i rashod (+)	-	-	-
Reklasifikacija (+/-)	-61	61	-
Stanje na dan 31. decembra 2018.	-5.922	-3.216	-9.137
Amortizacija (-)	-658	-762	-1.420
Prodaja i rashod (+)	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2019.	-6.580	-3.978	-10.557
c) Knjigovodstvena vrijednost			
	Knjigovodstvena vrijednost		
	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno
Stanje na dan 31. decembra 2018.	1.610	2.134	3.744
Stanje na dan 31. decembra 2019.	1.545	2.037	3.582

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. NEKRETNINE I OPREMA, NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

Imovina s pravom korištenja

a) Nabavna vrijednost

Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. januara 2018.	-	-	-	-	-
Povećanja (+)	-	-	-	-	-
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	-	-
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2018.	-	-	-	-	-
Stanje na dan 1. Januar 2019.	2.698	-	-	2.698	-
Povećanja (+)	636	-	-	636	-
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2019.	3.334	-	-	3.334	-

b) ispravak vrijednosti

Nekretnine i oprema – Ispravka vrijednosti					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 1. januara 2018.	-	-	-	-	-
Amortizacija (-)	-	-	-	-	-
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2018.	-	-	-	-	-
Stanje na dan 1. Januar 2019.	-	-	-	-	-
Amortizacija (-)	-1.007	-	-	-1.007	-
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2019.	-1.007	-	-	-1.007	-

c) Knjigovodstvene vrijednosti

Nekretnine i oprema – Knjigovodstvene vrijednosti					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
Stanje na dan 31. decembra 2018.	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2019.	2.327	-	-	2.327	-

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Ulaganje Banke u pridružena pravna lica je kako slijedi:

Naziv kompanije	2018.	2019.
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo (49%)	595	595
Ukupno ulaganja u pridružena društva	595	595

Za pridruženo društva, datum izvještavanja je 31. decembar. Sažetak finansijskih informacija pridruženog društava prikazani su ispod:

	2018.	2019.
Ukupna imovina	65.296	72,747
Ukupne obaveze	-58.205	-65,354
Neto imovina	7.091	7.393

Promjene na ulaganjima u pridružena društva mogu se prikazati kako slijedi:

	Po trošku sticanja	
	2018.	2019.
Stanje na dan 1. januar	644	595
Smanjenje udjela	-49	-
Stanje na dan 31. decembar	595	595

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. OSTALA IMOVINA

	2018.	2019.
Stečena materijalna imovina	4.199	4.614
Potraživanja od ovlaštenog mjenjača	2.078	2.484
Potraživanja od domaćih transakcija	978	1.196
Potraživanja za provizije i naknade	3.096	3.609
Sitan inventar	286	303
Potraživanja Western Union-a	106	92
Unaprijed plaćeni troškovi	644	676
Potraživanja od uposlenika	187	198
Zalihe	189	245
Potraživanja za PDV	1	1
Ostala imovina	1.133	1.071
Ukupno ostala imovina prije umanjenja vrijednosti	12.897	14.489
Manje: Umanjenje vrijednosti	-6.891	-7.561
Neto ostala imovina	6.006	6.928

22. DEPOZITI OD BANAKA

	2018.	2019.
Prekonoćni depoziti	2.292	2.288
Oročeni depoziti	134.513	134.615
Depoziti od banaka	136.805	136.903

23. OBAVEZE PO UZETIM KREDITIMA

	2018.	2019.
Evropska investiciona banka (EIB) - prosječna ponderirana kamatna stopa po povučenim tranšama iznosi 1,522%	29.562	20.297
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) - prosječna ponderirana kamatna stopa 1,344% godišnje	17.872	20.868
Obaveze po dugoročnim kreditima – subordinirani dug Steiermarkische bank und Sparkassen AG rok dospijea 29 mart 2027 godine po stopi 3,9%	9.879	9.879
Obaveze po uzetim kreditima	57.313	51.044

Očekivano dospijea:

	2018.	2019.
- u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	11.805	7.004
- u periodu preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	45.508	44.040
Obaveze po uzetim kreditima	57.313	51.044

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. DEPOZITI OD KLIJENATA

	2018.	2019.
Prekonoćni depoziti	564.814	602.025
Transakcijski računi	564.814	602.025
Države	47.075	41.273
Ostala finansijska društva	13.007	12.509
Nefinansijska društva	230.695	205.516
Kućanstva	274.037	342.727
Oročeni depoziti	488.054	546.841
Depoziti s ugovorenim dospijećem	488.054	546.841
Štedni depoziti	475.850	536.109
Ostala finansijska društva	56.462	54.254
Nefinansijska društva	108.644	134.947
Kućanstva	310.744	346.908
Transakcijski računi	12.204	10.732
Države	12.204	10.732
Depoziti od klijenata	1.052.868	1.148.866
Države	59.279	52.005
Ostala finansijska društva	69.469	66.763
Nefinansijska društva	339.339	340.464
Kućanstva	584.781	689.634

Ponderisane kamatne stope na prekonoćne depozite zadržale su se na istom nivou kao i prethodne godine i na kraju 2019. iznose 0,03% na godišnjem nivou, dok su ponderisane kamatne stope na oročene depozite imale trend smanjenja sa 1,32% (2018) na 1,27% (2019). Najznačajnije smanjenje ponderisane kamatne stope oročenih depozita u odnosu na prethodnu godinu su imale Države sa 0,54% u 2018. na 0,43% u 2019. godini i Ostala finansijska društava sa 1,03% u 2018. na 0,91% u 2019. godini.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. REZERVISANJA

	2018.	2019.
Dugoročna rezervisanja za zaposlenike	981	1.006
Pravni postupci u toku	1.189	1.283
Rezervisanja za preuzete obaveze i jamstva	3.935	1.070
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obaveze i finansijske garancije u fazi 1	3.498	813
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obaveze i finansijske garancije u fazi 2	401	234
Umanjenje vrijednosti po kreditnim gubicima za preuzete kreditne obaveze i finansijske garancije - status neispunjenja obaveza	36	23
Ostala rezervisanja	-	2.461
Rezervisanja	6.105	5.820

Dugoročna rezervisanja za zaposlenike

	2018.	2019.
Sadašnja vrijednost dugoročnih rezervisanja za primanja zaposlenih, 01. Januara	797	981
Trošak usluga (Napomena 10.)	176	48
Plaćanja	8	-23
Sadašnja vrijednost dugoročnih rezervisanja za primanja zaposlenih, 31. Decembar	981	1.006
Obaveze pokrivene rezervisanjima	981	1.006
Rezervisanja na 31. Decembar	981	1.006

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Rezervisanja za neopozive kreditne obaveze i finansijske garancije

	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
	1.1.2019.						31.12.2019.
Faza 1	3.498	3.110	-2.128	-154	-2.065	-1.448	813
Faza 2	401	-	-413	401	-38	-117	234
Status neispunjavanja obaveza	36	-	-209	118	974	-896	23
Rezervisanja za neopozive kreditne obaveze i finansijske garancije	3.935	3.110	-2.750	365	-1.129	-2.461	1.070
	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
	1.1.2018.						31.12.2018.
Faza 1	3.124	4.213	-2.363	122	-1.483	-116	3.497
Faza 2	397	-	-384	-205	389	206	403
Status neispunjavanja obaveza	21	-	-10	3	24	-3	35
Rezervisanja za neopozive kreditne obaveze i finansijske garancije	3.542	4.213	-2.757	-80	-1.070	87	3.935

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Ostala rezervisanja (osim dugoročnih rezervisanja za zaposlene)

	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Od
	1.1.2019.						31.12.2019.
Pravni postupci u toku	1.189	217	-	-123	-	-	1.283
Preuzete obaveze i garancije date izvan opsega MSFI 9	-	380	-	-	-	2.081	2.461
Ostala rezervisanja	1.189	598	-	-123	-	2.081	3.745

	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Do
	1.1.2018.						31.12.2018.
Pravni postupci u toku	1.040	172	-13	-10	-	-	1.189
Ostale rezervacije	434	-	-	-	-	-434	-
Ostala rezervisanja	1.474	172	-13	-10	-	-434	1.189

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Potencijalne i preuzete obaveze

Tokom svog poslovanja, Banka preuzima i kreditne obaveze koje se vode na računima u vanbilansnoj evidenciji, a koje se odnose na garancije, akreditive i neiskorišteni dio odobrenih kredita.

	2018.	2019.
Odobreni, a neiskorišteni krediti	152.186	172.533
Činidbene garancije	67.186	89.178
Plative garancije	41.817	41.318
Akreditivi	1.012	2.031
Potencijalne i preuzete obaveze	262.201	305.060

Na dan 31.decembra 2019. godine, rezervisanja za naknade zaposlenim predstavljaju neiskorištene dane godišnjeg odmora, te otpremnine prilikom odlaska u penziju i bonuse. Prema zahtjevima standarda MRS 19 za određivanje sadašnje vrijednosti obaveza korištena je metoda projekcije kreditne jedinice. Aktuarske pretpostavke obuhvataju:

- Demografske pretpostavke o budućim obilježjima zaposlenih (mortalitet, stopa fluktuacije zaposlenih):
 - Prosječna stopa mortaliteta 0,96% (2018 0,96%)
 - Prosječna stopa fluktuacije 1,45% (2018 1,45%)
- Finansijske pretpostavke (diskontna stopa, nivo primanja i nivo budućih plata):
 - Diskontna stopa 4,0% (2018 5,00%)
 - Očekivana stopa rasta plata 1,0% (stopa rasta plata određena je u odnosu na kretanje prosječne plate u FBiH i RS, kretanja plata u Društvu i očekivanja Društva o platama u budućem periodu. U odnosu na predhodnu godinu nije došlo do promjene ove pretpostavke).

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. OSTALE OBAVEZE

	2018.	2019.
Obaveze prema dobavljačima	3.478	3.253
Obaveze prema zaposlenima	1.829	1.814
Obaveze za poreze	117	168
Obaveze za neraspoređena plaćanja	382	207
Odgođeni prihodi i obračunati troškovi naknada	510	603
Obaveze za kartično poslovanje	277	699
Obaveze za operativni rizik	648	610
Obaveze prema bankama	507	803
Ostale obaveze	3.724	3.817
Ostale obaveze	11.472	11.974

27. DIONIČKI KAPITAL

Dionička struktura na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine je bila kako slijedi.

	Broj dionica	Iznos u KM '000	%	Broj dionica	Iznos u KM '000	%
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Graz, Austrija	864.733	86.473	100,0	864.733	86.473	100,0
Ukupno uplaćeni kapital	864.733	86.473	100,0	864.733	86.473	100,0

Dionički kapital Banke sastoji se od 864.733 obicnih dionica nominalne vrijednosti 100 KM.

Dionička premija predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa za izdate dionice.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

28. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Tokom redovnog poslovanja ostvareno je nekoliko bankarskih transakcija s povezanim stranama. Te su transakcije obavljene pod komercijalnim uslovima i rokovima.

Transakcije sa Vlasnikom

	2018.		2019.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG. Graz, Austrija	7.539	164.182	2.940	157.782
Transakcije sa Vlasnikom	7.539	164.182	2.940	157.782

	2018.		2019.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG. Graz, Austrija	-	3.416	1	3.097
Ukupno	-	3.416	1	3.097

Transakcije sa ostalim povezanim stranama

	2018.		2019.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG Beč, Austrija	18.732	5.397	15.012	828
Erste and Steiermarkische bank d.d. Zagreb, Hrvatska	6.711	71	2.873	75
Sparkasse Bank a.d. Skoplje, Makedonija	163	-	4.109	-
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, BiH	3	1.125	-	1.628
Transakcije sa ostalim povezanim stranama	25.609	6.593	21.994	2.531

	2018.		2019.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, BiH	57	-	460	-
Erste and Steiermarkische bank d.d. Zagreb, Hrvatska	25	18	26	9
Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG Beč, Austrija	56	176	86	176
Sparkasse Bank a.d. Skoplje, Makedonija	1	-	-	-
Erste Group Card Processor d.o.o. (vm.MBU)	-	831	-	891
S IT Solutions AT Spardat GmbH Beč, Austrija	-	792	-	761
S IT Solutions HR d.o.o. Bjelovar, Hrvatska	-	68	-	68
Ukupno	139	1.885	572	1.905

Naknade Upravi

Naknade članovima Uprave i osobama na ključnim rukovodećim položajima bile su kako slijedi:

	2018.	2019.
Bruto plate	985	985
Ostale naknade	81	109
Naknade članovima Nadzornog odbora	29	37
Naknade Upravi	1.095	1.131

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. KOMISIONI POSLOVI

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik za i u ime pojedinaca, zaklada i drugih institucija ne predstavljaju sredstva Banke, stoga nisu uključena u njen bilans.

Niže u tabeli analizirana su sredstva kojima Banka upravlja za i u ime svojih klijenata:

	2018.	2019.
Kredit		
Pravna lica	15.547	14.304
Stanovništvo	2.621	2.490
	18.168	16.794
Izvori finansiranja		
Agencija za zapošljavanje Federacije Bosne i Hercegovine	16.230	14.957
Ministarstvo ratnih vojnih invalida Zeničko-dobojskog kantona	514	433
Vlada Bosansko-podrinjskog kantona	799	799
Međunarodna agencija za garancije - IGA	326	326
Vlada Zeničko-dobojskog kantona	62	46
Agencija za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona	118	114
Lutheran World Federation	73	73
Stambeni fond Unsko-sanskog kantona	25	25
Agencija za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona	21	21
	18.168	16.794
Neto obaveza	-	-

Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu. Obaveze iz komisionih poslova su plasirane u kredite odobrene kompanijama i fizičkim licima u ime i za račun trećih osoba.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. REGULATORNI KAPITAL I KAPITALNI ZAHTEJEVI

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od "kapitala" iskazanog u bilansu stanja su sljedeći:

- Usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- Osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbijediti povrat dioničarima, kao i koristiti ostalim učesnicima na tržištu; i
- Održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

Od Banke se očekuje da održava adekvatan odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi:

	2018.	2019.
Dug	1.265.357	1.356.933
Kapital	197.430	223.340
Omjer neto duga i kapitala	6.41	6.08

Adekvatnost kapitala i korištenje neto-kapitala na dnevnoj osnovi prati Uprava Banke, uzimajući u obzir smjernice FBA, koje su razvijene u svrhu supervizije. Zahtijevane informacije se podnose FBA kvartalno.

Banka kroz svoje izvještavanje provodi redoviti monitoring kretanja kapitala, ostvarene stope adekvatnosti, kao i djelovanje svih metodoloških promjena koje imaju utjecaj na kapital.

Regulatorni kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala.

Osnovni kapital Banke (u potpunosti jednak redovnom osnovnom kapitalu) se sastoji od uplaćenih dionica, vlastitih trezorskih dionica, premije dionica, zadržane neraspoređene dobiti i ostalih rezervi formiranih iz dobiti nakon oporezivanja na osnovu odluke Skupštine Banke, neto revalorizacijskih rezervi po osnovu promjena fer vrijednosti imovine (akumulirana sveobuhvatna dobit), umanjen za iznose trezorskih dionica, nematerijalne imovine i odložene porezne imovine.

Dopunski kapital se sastoji od općih umanjenja vrijednosti za kreditni rizik, izračunatih kao 1,25% iznosa izloženosti ponderiranog rizikom, umanjenih za nedostajuće rezerve za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu. Nedostajuće rezerve za kreditne gubitke računaju se u skladu s propisima FBA. Banka računa rezerviranja za kreditne gubitke po FBA metodologiji po svakom ugovoru. Pozitivna razlika se prikazuje kao nedostajuće rezerve za kreditne gubitke.

Propisane minimalne stope kapitala su sljedeće:

- stopa redovnog osnovnog kapitala 6,75%
- stopa osnovnog kapitala 9%
- stopa regulatornog kapitala 12%

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti Banka je također dužna osigurati zaštitni sloj za očuvanje kapitala koji se mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Ukupni ponderirani rizik koji služi za izračun adekvatnosti kapitala uključuje:

- rizik ponderirane aktive i kreditnih ekvivalenata,
- pozicijski, valutni, robni rizik, i
- operativni rizik.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. REGULATORNI KAPITAL I KAPITALNI ZAHTEJEVI (NASTAVAK)

Na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine Banka je bila usaglašena sa svim eksternim zahtjevima vezanim za kapital. Na dan 31. decembra 2019. godine, adekvatnost kapital Banke iznosila je 17,0% (2018.: 16,5%).

	2018.	2019.
Osnovni kapital – Tier 1 kapital		
Plaćeni instrumenti kapitala	86.473	86.473
Premija na dionice	3.000	3.000
Ostale rezerve	45.205	45.205
Zadržana dobit	40.356	61.271
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	1.364	3.904
Manje: Nematerijalna imovina	-3.745	-3.582
Manje: Odgođena porezna imovina	-1.244	-1.056
Manje: Značajna ulaganja u subjekte finansijskog sektora	-607	-595
Manje: Odbici od redovnog osnovnog kapitala – ostalo	-1.076	-5.406
Ukupno Osnovni kapital	169.726	189.214
Dopunski kapital - Tier 2 kapital		
Opšti ispravci vrijednosti za kreditni rizik	11.111	12.162
Subordinisani dug	9.779	9.779
Odbici od dopunskog kapitala – ostalo	-20.890	-21.941
Ukupno Dopunski kapital	-	-
Regulatorni kapital	169.726	189.214
Ponderisani kreditni rizik (nerevidirano)	888.870	972.993
Pozicijski, valutni i robni rizik (nerevidirano)	25.686	20.730
Ponderisani operativni rizik (nerevidirano)	115.575	119.463
Ukupno ponderisani rizici	1.030.131	1.113.186
Adekvatnost kapitala (%)*	16.5	17.0

*Iznosi kapitala i ostalih bilansnih pozicija u prethodnoj tabeli su obračunati u skladu sa regulativom Agencije za bankarstvo FBiH.

Provedba nove regulatorne odluke o upravljanju kreditnim rizikom od 1. januara 2020. godine

Dana junu 2019. godine Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine je donijela novu odluku o upravljanju kreditnom riziku koja će počevši od 1. januara 2020. godine dovesti do promjena koje imaju neposredan finansijski uticaj (bilans stanja/uspjeha) na Banku.

Zahtjevi nove regulatorne odluke predstavljaju značajnu promjenu od MSFI 9 jer su ovom odlukom uvedene minimalne regulatorne stope za očekivane kreditne gubitke (eng. stage) gdje Banka može primjenjivati strožije ili povoljnije stope ovisno o usklađenosti procesa izračuna i validacije risk parametara Banke sa regulatornim smjernicama. Banka je počevši od 1. januara 2020. godine primjenila strožije minimalne stope što je u poređenju sa 31. decembrom 2019. godine rezultiralo u dodatnom umanjenju vrijednosti za očekivane kreditne gubitke od 13,9 miliona KM, od čega najviše Faza 3 – 8,01 miliona KM, Faza 1 – 5,02 miliona KM. Procjene pokazuju da prelazak na novi standard ima značajne efekte na ukupnu imovine i kapital Banke (smanjenje od 13,9 miliona KM).

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. REGULATORNI KAPITAL I KAPITALNI ZAHTEJEVI (NASTAVAK)

Provedba nove regulatorne odluke o upravljanju kreditnim rizikom

Provođenje računovodstvenog otpisa/isknjižavanja propisanog istom odlukom, a koje se odnosi na prenos u izloženosti na kojima je evidentirano 100% umanjene vrijednosti nakon proteka 2 godine, sa bilansa na vanbilans Banke imalo je negativan efekat i uzrokovalo je smanjenje ukupnog bruto kreditnog portfolija Banke u iznosu 15,6 miliona KM.

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA

a) Politika i strategije upravljanja rizicima

Ključna funkcija svake banke je svjesno i selektivno preuzimanje rizika te profesionalno upravljanje takvim rizicima. Proaktivna politika i strategija upravljanja rizicima Banka ima za cilj uspostaviti uravnotežen omjer preuzetih rizika i povrata kako bi se ostvarili održivi i adekvatni povrati na kapital.

Banka koristi upravljanje rizicima i kontrolne funkcije koje su proaktivne i prilagođene njihovom poslovnom profilu i profilu preuzetih rizika, a koje se temelje na jasnoj strategiji preuzimanja rizika koja je dosljedna poslovnoj strategiji Grupe i fokusirana na rano prepoznavanje i upravljanje rizicima i trendovima. Osim dostizanja internih ciljeva djelotvornog i učinkovitog upravljanja rizicima, razvijene su strukture upravljanja rizicima i kontrolne funkcije Banke kako bi zadovoljile eksterne i regulatorne zahtjeve.

U skladu s poslovnom strategijom Banke, ključni rizici su kreditni, tržišni, operativni te rizik likvidnosti. Banka se također fokusira i na upravljanje makroekonomskim rizikom kao i koncentracijama unutar i između različitih tipova rizika.

b) Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na nemogućnost druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjene rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Banke i kategorizacija rizičnosti klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je disperzirana između prihvaćenih klijenata. Izloženost kreditima se kontrolira ograničenjima klijenata koje mjesečno pregleda i odobrava Uprava Banke kroz izvještaje koje dostavlja Sektor upravljanja rizicima.

Izuzev za navedeno u tabeli datoj ispod, knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting)

Svrha internog rejtinga je obezbjeđivanje ispravnog prikaza kreditnog rizika u portfoliju Banke, te osiguranje ispunjenja Basel II kriterija. Interni rejting ima ključnu ulogu u procesu upravljanja kreditnim rizicima i donošenju odluka. Rejting je važan ulazni parametar za risk rezervacije, cijenu rizika, upravljanja kapitalom i kreditne odluke. Interni rejting je preduslov za bilo koji kreditni zahtjev i/ili odobrenje.

Svi rejting relevantni klijenti i grupe klijenata (odnosno svi dužnici sa dužničkom ili sudužničkom relacijom u odnosu na relevantne izloženosti rizicima i jemci) moraju biti ocijenjeni.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izračun umanjenja vrijednosti za kreditne gubitke obavlja se na mjesečnoj osnovi, na nivou izloženosti/imovine, u valuti izloženosti. Za izračunavanje rezervi za gubitke primjenjuje se model očekivanog kreditnog gubitka (ECL) koji se temelji na pristupu u tri faze koji vodi do 12-mjesečnog ECL ili doživotnog ECL-a.

Pristup na temelju faza (eng. stage) znači da ako finansijska imovina nije priznata kao kupljena ili nastala finansijska imovina umanjene vrijednosti (POCI), tj. finansijska imovina umanjene kreditne vrijednosti pri početnom priznavanju, onda ovisno o statusu umanjenja vrijednosti i procjeni povećanja kreditnog rizika, finansijska imovina se raspoređuje u jednu od sljedećih faza:

1) Faza 1 uključuje:

a) Finansijsku imovinu pri početnom priznavanju, osim:

i) POCI imovine

ii) Imovine čije je početno (bilansno) priznavanje potaknuto prvom upotrebom obavezujuće kreditne obaveze date drugoj ugovornoj strani za koju je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog statusa od potpisivanja (početnog priznavanja) te kreditne obaveze, ali koja nije u defaultu u vrijeme takve prve upotrebe

b) Finansijska imovina koja ispunjava uslove niskog kreditnog rizika

c) Finansijska imovina bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja bez obzira na njenu kreditnu kvalitetu.

U fazi 1 rezerve za gubitke kreditnog rizika izračunavaju se kao 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak.

2) Faza 2 uključuje finansijsku imovinu sa značajnim povećanjem kreditnog rizika, ali ne i kreditno umanjenju na datum izvještavanja, uključujući početno priznatu imovinu opisanu pod 1) a) ii) iznad.

U fazi 2 rezerve za gubitke kreditnog rizika izračunavaju se kao doživotni očekivani kreditni gubitak.

3) Faza 3 uključuje finansijsku imovinu koja je kreditno umanjena na datum izvještavanja. U trećoj fazi rezerve za kreditni gubitak izračunavaju se kao doživotni očekivani kreditni gubitak. Umanjenje vrijednosti se definiše kao nastanak jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove finansijske imovine. Svi događaji koji su uključeni u definiciju umanjene kreditne vrijednosti razmatraju se u definiciji defaulta koja se koristi u Banci.

32. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Definicija statusa neispunjavanja obaveza (defaulta) i oporavka

U Banci se primjenjuje sljedeća definicija defaulta: Default je kada jedan ili oba sljedeća događaja nastanu:

- klijent kasni više od 90 dana sa bilo kojom materijalnom kreditnom obavezom, ili
- smatra se nevjerovatnim da će klijent platiti svoje kreditne obaveze u cijelosti bez realizacije kolateralala.

Kada je klijent u default-u, to znači da je njegov finansijski instrument kreditno umanjen odnosno u statusu neispunjavanja obaveza te mu se tom prilikom interni rejting "R" dodjeljuje. To dalje znači da su svi finansijski instrumenti klijenta defaultnog klijenta umanjene kreditne vrijednosti. Ako je klijent poboljšao na rejting koji nije default, tada sva njegova finansijska imovina više neće biti kreditno umanjena.

Materijalnost dospjele kreditne obaveze ocjenjuje se prema pragu, koji je definisan od strane nadležnih regulatornih tijela. Ovaj prag odražava razinu rizika koji nadležno tijelo smatra razumnim.

Proces procjene PD-a

Proces procjene PD-ija se vrši u zavisnosti od dostupnih podataka i adekvatnosti samih podataka za određeni portfolio. Shodno tome primjenjuje se procjena cjeloživotnog PD-ija na osnovu metodološkog koncepta matične grupacije.

Za portfolio pravnih lica koristi se metoda analize prosječne stope defaulta. Ova se metoda temelji na brojanju svih migracija iz svakog posmatrnog rejtinga u default / ne-default u određenom vremenskom periodu. Procjena PD-ija za fizička lica je zasnovana na metodi kalibracije eksterne marginalne PD krivulje na jednogodišnji PD datog portfolia.

EAD

EAD, izloženost prema gubitku, čini ukupna izloženost (iznos) koja je podložna rezervacijama kreditnog rizika u skladu sa MSFI 9. Banka izračun EAD-a razlikuje na bilansnom i vanbilansnom dijelu. Generalno, u obzir se uzima bruto amortizirani trošak (GCA) i potencijalna buduća izloženost koja je najbolja procjena izdataka potrebnih u odnosu na bezuslovno obavezano buduću zaduživanje ili druge vanbilansne stavke kao što su garancije / akreditivi. Potencijalna buduća izloženost se procjenjuje koristeći faktor kreditne pretvorbe (CCF), koji se može definisati kao pokazatelj iskorištenosti za vanbilansne stavke kao što su garancije, akreditivi i instrumenti s karakteristikama kreditne linije (npr. tekući račun debitne ili kreditne kartice), što predstavlja neizvjesnosti iznosa koji se priznaje kao vanbilansna rezerva, kojim se bavi raznim sredstvima u skladu s okolnostima.

U procjeni potencijalne buduću izloženosti, Banka procjenjuje vrijeme i iznos potencijalnih novčanih odliva. Gdje je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezervisanja treba je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obaveze.

Procjena potencijalne buduću izloženosti se diferencira za dio portfolia za koji se u obzir uzimaju očekivani novčani tokovi iz otplatnog plana te za onaj dio portfolia za koji isto nije primjenljivo.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

LGD

Parametar LGD (loss given default) opisuje postotak nepodmirenih obaveza u trenutku neispunjavanja obaveza (EAD) u slučaju neplaćanja. Generalni pristup je da se parametar Loss Given Default (LGD) procjenjuje na temelju pokazatelja oporavka na bazi migracijske matrice. LGD koji Banka koristi za izračun umanjenja vrijednosti kredita i ostalih potraživanja je u osnovi zasnovan na uprosječenom dvanaestomjesečnom LGD-u.

Grupiranje finansijske imovine mjerene na kolektivnom pristupu

Grupiranje finansijske imovine mjerene na kolektivnom pristupu se primjenjuje u slučajevima:

- Kada nema objektivnih dokaza o umanjenju vrijednosti ili
- Kada postoje dokazi o umanjenju vrijednosti, ali izloženosti nije pojedinačno značajna.

Grupiranje finansijske imovine mjerene na individualnom pristupu

Grupiranje finansijske imovine mjerene na individualnom pristupu se vrši na osnovu važećih regulatornih smjernica koje definiu prag značajnosti za izloženosti koje se smatraju pojedinačno značajnim.

U slučaju Sparkasse Bank d.d. BiH ovaj prag iznosi 150.000,00 KM. Individualno značajna izloženost se individualno testira na objektivni dokaz o umanjenju.

Metodologija za POCI

POCI imovina nije dio prijenosa u fazama bez obzira na promjenu klijenta u kreditnom riziku nakon početnog priznavanja POCI imovine, POCI imovina podliježe očekivanim doživotnim kreditnim gubicima od početnog priznavanja do potpunog depriznavanja. Nadalje, očekivani doživotni kreditni gubici, koji se očekuju na datum početnog priznavanja POCI imovine, moraju se uzeti u obzir pri izračunu fer vrijednosti imovine na taj datum i ne priznaju se kao rezerve za kreditne gubitke (dok naknadne promjene u tim prvobitnim očekivanjima rezultiraju samo priznavanjem rezervi za kreditne gubitke samo ako rezultiraju nižim očekivanjima u odnosu na datum početka, dok se oni koji rezultiraju boljim očekivanjima u odnosu na datum početka priznavanja priznaju kao povećanje bruto knjigovodstvene vrijednosti POCI imovine). Zbog svih tih razloga, POCI se definiše kao "faza" sam po sebi, budući da se POCI imovina nikada nije u potpunosti ponašala ni kao imovina faze 3, niti kao imovina faze 2 ili 1, bez obzira na promjene u kreditnom riziku klijenta nakon početnog priznavanja.

Značajno povećanje kreditnog rizika (Significant increase of credit risk – SICR)

Banka zasniva svoju procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika na osnovu redovne mjesečne procjene kvalitativnih i/ili kvantitativnih pokazatelja kreditnog boniteta klijenata. Kvalitativni elementi uključuju indikatore koji su rezultat redovnog procesa praćenja klijenata kroz sistem ranog upozorenja klijenata (eng. skr. EWS) kao i druge elemente (npr. dane kasnjenja) i podatke dostupne Banci. Kvantitativni elementi se oslanjaju na praćenje apsolutne i relativne promjene vjerovatnoće defaulta komitenta u odnosu počevši od datuma inicijalnog priznavanja određenog finansijskog plasmana.

Kreditna izloženost

U kreditnu izloženost uvršteni su svi finansijski instrumenti kojima Banka raspolaže osim novca u blagajni i stanja na računima kod Centralne banke BiH.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Usklađenje između bruto i neto knjigovodstvene vrijednosti različitih komponenti kreditne izloženosti

2019.	Izloženost kreditnom riziku	Rezervisanja	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	21.846	-37	-	21.809
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	-	-	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OSD	155.873	-962	3.306	159.179
Dužnički vrijednosni papiri	155.873	-962	3.306	159.179
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.200.942	-79.331	-	1.121.611
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	73.992	-97	-	73.895
Kredit i potraživanja od klijenata	1.126.950	-79.234	-	1.047.716
Potencijalne kreditne obaveze	305.060	-3.531	-	-
Ukupno	1.683.721	-83.860	3.306	1.302.599

2018	Izloženost kreditnom riziku	Rezervisanja	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	37.887	-43	-	37.844
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	1	-	-	1
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OSD	122.827	-855	721	123.547
Dužnički vrijednosni papiri	122.827	-855	721	123.547
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.089.940	-85.493	-	1.004.447
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	35.754	-27	-	35.727
Kredit i potraživanja od klijenata	1.054.186	-85.466	-	968.720
Potencijalne kreditne obaveze	262.201	-3.935	-	-
Ukupno	1.512.856	-90.326	721	1.165.839

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po pripadnosti (poslovnom segmentu) i finansijskom instrumentu

2019.	Finansijska imovina po amortiziranom trošku						
	Ostali depoziti po videnju	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz OCI	Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od klijenata	Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potencijalne kreditne obveze
Države	-	-	155.873	-	1.552	-	5.514
Kreditne institucije	21.846	-	-	73.992	-	9	4.037
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	3.710	-	1.232
Nefinansijske institucije	-	-	-	-	546.915	14.601	266.148
Kućanstva	-	-	-	-	560.110	53	28.129
Ukupno	21.846	-	155.873	73.992	1.112.287	14.663	305.060
							1.683.721

2018.	Finansijska imovina po amortiziranom trošku						
	Ostali depoziti po videnju	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz OCI	Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od klijenata	Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potencijalne kreditne obveze
Države	-	-	122.827	-	584	-	828
Kreditne institucije	37.887	1	-	35.754	-	4	3.183
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	5.543	-	1.501
Nefinansijske institucije	-	-	-	-	522.050	5.787	231.349
Kućanstva	-	-	-	-	520.218	-	25.340
Ukupno	37.887	1	122.827	35.754	1.048.395	5.791	262.201
							1.512.856

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i finansijskom instrumentu

2019.	Ostali depoziti po viđenju	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz OCI	Finansijska imovina po amortiziranom trošku			Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
				Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Kreditni i potraživanja od kupaca i ostala potraživanja			
Poljoprivreda i šumarstvo	-	-	-	-	5.299	41	870	870	6.210
Rudarstvo	-	-	-	-	12.562	887	708	708	14.157
Proizvodnja	-	-	-	-	154.273	2.483	57.538	57.538	214.294
Snabdijevanje energijom i vodom	-	-	-	-	9.344	183	3.941	3.941	13.468
Građevina i građevinski materijali	-	-	-	-	61.469	4.732	62.436	62.436	128.637
Trgovina	-	-	-	-	218.690	6.289	98.471	98.471	323.450
Transport i komunikacije	-	-	-	-	52.431	39	32.156	32.156	84.626
Ugostiteljstvo	-	-	-	-	12.094	-	421	421	12.515
Finansijske usluge	21.846	-	-	73.991	3.747	9	5.586	5.586	105.179
Nekretnine	-	-	-	-	9.862	-	-	-	9.862
Usluge	-	-	-	-	17.418	-	9.580	9.580	26.998
Javni sektor	-	-	155.873	-	1.558	-	5.500	5.500	162.931
Obrazovanje, zdravstvo i umjetnost	-	-	-	-	3.371	-	758	758	4.129
Stanovništvo	-	-	-	-	550.170	-	27.095	27.095	577.265
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	21.846	-	155.873	73.991	1.112.286	14.663	305.060	305.060	1.683.721

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i finansijskom instrument (nastavak)

2018.	Ostali depoziti po viđenju	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po FV kroz OCI	Finansijska imovina po amortiziranom trošku			Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
				Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od klijenata				
Poljoprivreda i šumarstvo	-	-	-	-	5.771	-	-	530	6.301
Rudarstvo	-	-	-	-	3.506	-	-	341	3.847
Proizvodnja	-	-	-	-	150.340	1.243	-	45.851	197.434
Snabodijevanje energijom i vodom	-	-	-	-	12.944	-	-	5.553	18.497
Građevina i građevinski materijali	-	-	-	-	46.581	1.803	-	62.293	110.677
Trgovina	-	-	-	-	241.470	2.701	-	80.385	324.556
Transport i komunikacije	-	-	-	-	41.228	39	-	26.577	67.844
Ugostiteljstvo	-	-	-	-	7.125	-	-	684	7.809
Finansijske usluge	37.887	1	-	35.754	6.049	4	-	6.703	86.398
Nekretnine	-	-	-	-	5.876	-	-	227	6.103
Usluge	-	-	-	-	11.530	-	-	7.477	19.007
Javni sektor	-	-	122.827	-	119	-	-	-	122.946
Obrazovanje, zdravstvo i umjetnost	-	-	-	-	4.852	-	-	1.029	5.881
Stanovništvo	-	-	-	-	510.588	-	-	24.551	535.139
Ostalo	-	-	-	-	417	-	-	-	417
Ukupno	37.887	1	122.827	35.754	1.048.396	5.790	262.201	1.512.856	

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji u skladu s MSFI 9

2019.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOSD)	Nije predmet MSFI 9 rezervisanja	Ukupno
Poljoprivreda i šumarstvo	5.205	36	500	-	5.741	469	6.210
Rudarstvo	12.027	1.139	611	35	13.812	344	14.157
Proizvodnja	167.336	6.298	7.772	231	181.637	32.657	214.294
Snabdijevanje energijom i vodom	10.359	120	192	-	10.671	2.798	13.468
Građevina i građevinski materijali	64.053	3.430	3.741	-	71.224	57.413	128.637
Trgovina	222.832	6.713	17.507	557	247.609	75.841	323.450
Transport i komunikacije	53.423	2.389	4.064	73	59.949	24.677	84.626
Ugostiteljstvo	10.548	1.316	392	-	12.256	259	12.515
Finansijske usluge	99.630	-	280	-	99.910	5.269	105.179
Nekretnine	7.212	1.142	1.508	-	9.862	-	9.862
Usluge	15.133	2.108	1.557	-	18.798	8.200	26.998
Javni sektor	162.931	-	-	-	162.931	-	162.931
Obrazovanje, zdravstvo i umjetnost	3.763	111	63	10	3.947	182	4.129
Stanovništvo	512.118	27.366	37.410	371	577.265	-	577.265
Ukupno	1.346.570	52.168	75.597	1.277	1.475.612	208.109	1.683.721

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji u skladu s MSFI 9 (nastavak)

2018.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet MSFI 9 rezervisanja	Ukupno
Poljoprivreda i šumarstvo	5.489	232	557	24	6.301	-	6.301
Rudarstvo	3.040	-	617	190	3.847	-	3.847
Proizvodnja	176.059	11.583	8.231	1.561	197.434	-	197.434
Snabdijevanje energijom i vodom	17.659	161	194	483	18.497	-	18.497
Građevina i građevinski materijali	98.210	6.156	6.311	0	110.677	-	110.677
Trgovina	283.201	19.346	15.041	6.969	324.556	-	324.556
Transport i komunikacije	60.451	3.760	3.504	129	67.844	-	67.844
Ugostiteljstvo	6.545	624	640	-	7.809	-	7.809
Finansijske usluge	86.077	5	315	-	86.397	1	86.398
Nekretnine	3.188	1.406	1.508	-	6.103	-	6.103
Usluge	15.499	2.526	982	-	19.007	-	19.007
Javni sektor	122.946	-	-	-	122.946	-	122.946
Obrazovanje, zdravstvo i umjetnost	4.913	705	63	200	5.881	-	5.881
Stanovništvo	489.521	11.071	34.302	245	535.139	-	535.139
Ostalo	-	-	417	-	417	-	417
Ukupno	1.372.798	57.575	72.681	9.801	1.512.855	1	1.512.856

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po kategorijama rizika

	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
Izloženost kreditnom riziku 2019.	1.407.072	186.629	11.695	78.324	1.683.721
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	83,6%	11,1%	0,7%	4,7%	100,0%
Izloženost kreditnom riziku 2018.	1.246.149	170.029	13.873	82.803	1.512.854
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	82,4%	11,2%	0,9%	5,5%	100,0%

Izloženost kreditnom riziku po regiji i kategoriji rizika

2019.	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
Tržište Erste Grupe	58.502	-	-	-	58.502
Austrija	44.269	-	-	-	44.269
Češka	439	-	-	-	439
Hrvatska	13.789	-	-	-	13.789
Serbija	5	-	-	-	5
Ostale zemlje EU	111.658	-	-	-	111.658
Slovenija	18.578	-	-	-	18.578
Ostale EU države	93.080	-	-	-	93.080
Tržišta u razvoju	1.236.913	186.629	11.695	78.324	1.513.561
BiH	1.236.913	186.629	11.695	78.324	1.513.561
Ukupno	1.407.073	186.629	11.695	78.324	1.683.721

2018.	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
Tržište Erste Grupe	74.348	-	-	-	74.348
Austrija	52.382	-	-	-	52.382
Češka	-	-	-	-	-
Hrvatska	21.958	-	-	-	21.958
Serbija	8	-	-	-	8
Ostale zemlje EU	53.864	-	-	-	53.864
Slovenija	-	-	-	-	-
Ostale EU države	53.864	-	-	-	53.864
Tržišta u razvoju	1.117.939	170.029	13.873	82.803	1.384.644
BiH	1.117.939	170.029	13.873	82.803	1.384.644
Ukupno	1.246.151	170.029	13.873	82.803	1.512.856

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regiji u skladu s MSFI 9

2019.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet MSFI 9 rezervisanja	Ukupno
Tržište Erste Grupe	54.465	-	-	-	54.465	4.037	58.502
Austrija	40.671	-	-	-	40.671	3.598	44.269
Češka	-	-	-	-	-	439	439
Hrvatska	13.789	-	-	-	13.789	-	13.789
Srbija	5	-	-	-	5	-	5
Ostale zemlje EU	111.658	-	-	-	111.658	-	111.658
Slovenija	18.578	-	-	-	18.578	-	18.578
Ostale EU države	93.080	-	-	-	93.080	-	93.080
Tržišta u razvoju	1.180.447	52.168	75.597	1.277	1.309.489	204.072	1.513.561
BiH	1.180.447	52.168	75.597	1.277	1.309.489	204.072	1.513.561
Ukupno	1.346.570	52.168	75.597	1.277	1.475.612	208.109	1.683.721

2018.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Nije predmet MSFI 9 rezervisanja	Ukupno
Tržište Erste Grupe	74.348	-	-	-	74.348	1	74.348
Austrija	52.382	-	-	-	52.382	1	52.382
Češka	-	-	-	-	-	-	-
Hrvatska	21.958	-	-	-	21.958	-	21.958
Srbija	8	-	-	-	8	-	8
Ostale zemlje EU	53.864	-	-	-	53.864	-	53.864
Slovenija	-	-	-	-	-	-	-
Ostale EU države	53.864	-	-	-	53.864	-	53.864
Tržišta u razvoju	1.244.585	57.575	72.683	9.801	1.384.644	-	1.384.644
BiH	1.244.585	57.575	72.683	9.801	1.384.644	-	1.384.644
Ukupno	1.372.797	57.575	72.683	9.801	1.512.856	1	1.512.856

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po finansijskim instrumentima i kolateralima

2019.	Kolateralizirano od				MSFI9 relevantno		
	Izloženost kreditnom riziku	Garancije	Nekretnine	Ostalo	Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	Nije dospjelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	21.847	-	-	-	21.847	21.847	-
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OSD	155.873	-	-	-	155.873	155.873	-
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.200.942	1.665	351.398	43.902	803.977	1.096.478	27.672
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	73.992	-	-	-	73.992	73.992	-
Kredit i potraživanja od klijenata	1.126.950	1.665	351.398	43.902	729.985	1.022.486	27.672
Potencijalne kreditne obaveze	305.060	594	15.295	2.520	286.651	94.745	27
Ukupno	1.683.721	2.259	366.693	46.422	1.268.347	1.368.943	29.851
							76.818

2018.	Kolateralizirano od				MSFI9 relevantno		
	Izloženost kreditnom riziku	Garancije	Nekretnine	Ostalo	Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	Nije dospjelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	37.887	-	-	-	37.887	37.887	-
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	1	-	-	-	1	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OSD	122.827	-	-	-	122.827	122.827	-
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	1.089.939	49	325.156	34.205	730.529	984.267	23.351
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	35.754	-	-	-	35.754	35.754	-
Kredit i potraživanja od klijenata	1.054.185	49	325.156	34.205	694.775	948.513	23.351
Potencijalne kreditne obaveze	262.201	400	14.288	2.623	244.991	255.526	6.634
Ukupno	1.512.854	449	339.443	36.728	1.136.234	1.400.506	29.986
							82.362

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima

2019.	Izloženost kreditnom riziku	Nije dospjelo ili u kašnjenju <= 30 dana	Kašnjenje > 30 dana <= 90 dana	Malo vjerovatno da će platiti nedospjeli ili kašnjenje <= 90 dana	Kašnjenje > 90 dana <= 180 dana	Kašnjenje > 180 dana <= 1 godine	Kašnjenje > 1 godine <= 5 godina	Kašnjenje > 5 godina
Centralna banka	151.697	151.697	-	-	-	-	-	-
Države	1.552	1.552	-	-	-	-	-	-
Kreditne institucije	95.848	95.848	-	-	-	-	-	-
Ostale finansijske institucije	3.710	3.431	-	-	-	-	-	280
Nefinansijske institucije	561.516	514.359	9.554	3.710	1.501	1.180	11.859	19.354
Domaćinstva	560.162	517.806	3.183	1.883	2.349	3.303	22.877	8.759
Dužnički instrumenti po trošku ili po amortiziranom trošku	1.374.485	1.284.693	12.737	5.593	3.850	4.483	34.736	28.393
Država	160.141	160.141	-	-	-	-	-	-
Dužnički instrumenti po FV kroz OSD	160.141	160.141	-	-	-	-	-	-
Potencijalne kreditne obaveze	305.060	303.791	-	1.269	-	-	-	-

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima (nastavak)

2019.	Ukupna umanjenja, ukupne negativne promjene FV zbog kreditnog rizika i rezervisanja	Performing izloženosti - Akumulirani vrednosti i rezervisanja	Malo vjerovatno da će platiti nedospjeli ili kašnjenje <= 90 dana	Kašnjenje > 90 dana <= 180 dana	Kašnjenje > 180 dana <= 1 godine	Kašnjenje > 1 godine <= 5 godina	Kašnjenje > 5 godina
Centralna banka	-1.217	-1.217	-	-	-	-	-
Države	-1	-1	-	-	-	-	-
Kreditne institucije	-134	-134	-	-	-	-	-
Ostale finansijske institucije	-348	-68	-	-	-	-280	-
Nefinansijske institucije	-40.725	-7.069	-12.293	-933	-287	-19.273	-871
Domaćinstva	-38.160	-10.160	-16.992	-2.394	-301	-6.644	-1.669
Dužnički instrumenti po trošku ili po amortiziranom trošku	-80.585	-18.649	-29.285	-3.327	-588	-26.197	-2.540
Država	-962	-962	-	-	-	-	-
Dužnički instrumenti po FV kroz OSD	-962	-962	-	-	-	-	-
Potencijalne kreditne obaveze	-3.531	-2.612	-919	-	-	-	-

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima

2018.	Izloženost kreditnom riziku	Nije dospjelo ili u kašnjenju <= 30 dana	Kašnjenje > 30 dana <= 90 dana	Malo vjerovatno da će platiti nedospjeli ili kašnjenje <= 90 dana	Kašnjenje > 90 dana <= 180 dana	Kašnjenje > 180 dana <= 1 godine	Kašnjenje > 1 godine <= 5 godina	Kašnjenje > 5 godina
Centralna banka	172.178	172.178	-	-	-	-	-	-
Države	584	584	-	-	-	-	-	-
Kreditne institucije	73.645	73.645	-	-	-	-	-	-
Ostale finansijske institucije	5.543	5.227	-	-	-	-	316	-
Nefinansijske institucije	527.837	475.951	6.313	3.908	77	2.234	20.850	18.504
Domaćinstva	520.218	480.873	2.536	2.151	2.505	3.701	21.230	7.222
Dužnički instrumenti po trošku ili po amortiziranom trošku	1.300.005	1.208.458	8.849	6.059	2.582	5.935	42.396	25.726
Država	124.402	124.402	-	-	-	-	-	-
Dužnički instrumenti po FV kroz OSD	124.402	124.402	-	-	-	-	-	-
Potencijalne kreditne obaveze	262.201	262.096	106	-	-	-	-	-

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima (nastavak)

2018.	Ukupna umanjena, ukupne negativne promjene FV zbog kreditnog rizika i rezervisanja	Performing izloženosti - Akumulirani vrednosti i rezervisanja	Malo vjerovatno da će platiti nedospjeli ili kašnjenje <= 90 dana	Kašnjenje > 90 dana <= 180 dana	Kašnjenje > 180 dana <= 1 godine	Kašnjenje > 1 godine <= 5 godina	Kašnjenje > 5 godina
Centralna banka	-1.579	-1.579	-	-	-	-	-
Države	-19	-19	-	-	-	-	-
Kreditne institucije	-70	-70	-	-	-	-	-
Ostale finansijske institucije	-484	-168	-316	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	-53.027	-11.054	-21.978	-1.889	-166	-17.890	-50
Domaćinstva	-31.936	-6.106	-15.952	-2.590	-357	-5.100	-1.831
Dužnički instrumenti po trošku ili po amortiziranom trošku	-87.115	-18.996	-38.246	-4.479	-523	-22.990	-1.881
Država	-855	-855	-	-	-	-	-
Dužnički instrumenti po FV kroz OSD	-855	-855	-	-	-	-	-
Potencijalne kreditne obaveze	-3.935	-3.899	-36	-	-	-	-

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

c) Upravljanje tržišnim rizikom

Tržišni rizik je rizik gubitka koji može nastati zbog nepovoljnih promjena tržišnih cijena i parametara koji iz toga proizlaze.

Sektor sredstava pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik i rizik kamatne stope na fer vrijednost), rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

Valutni rizik

Banka je izložena raznim vrstama rizika koji proizlaze iz kursa. To podrazumijeva rizik od otvorene valutne pozicije i ostalih rizika. Rizik od otvorenih valutnih pozicija je rizik povezan s neusklađenosti imovine i obveza u pojedinoj valuti ili od valutnih derivativa. Ova vrsta rizika može nastati ili od transakcija klijenata ili trgovanja za vlastiti račun te se prati i upravlja na dnevnoj razini. Izloženost valutnom riziku je ograničena regulatornim i internim limitima. Interni limiti su postavljeni od strane Uprave Banke.

Sljedeća tablica prikazuje najveće otvorene valutne pozicije na dan 31. decembar 2018. i 31. decembar 2019.:

	2018	2019
Euro	-17.052	-13.076
Američki dolar	190	-171
Ostalo	627	-418

Analiza osjetljivosti strane valute

Banka je uglavnom izložena USD i drugim valutama. Uprava smatra da Banka nije izložena deviznom riziku za EUR jer je konvertibilna marka putem valutnog odbora fiksno vezana za EUR.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Banke na 10%-tno povećanje i smanjenje u KM u odnosu na USD. 10% je stopa osjetljivosti koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza osjetljivosti uključuje eksterne zajmove koji su denominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili drugog kapitala kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali sa suprotnim predznakom.

	USD Efekat	
	2018	2019
Dobit / (gubitak)	19	19

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

c) Upravljanje tržišnim rizikom (nastavak)

Rizik kamatne stope

Banka je izložena riziku kamatnih stopa jer plasira i posuđuje sredstva po fiksnim kamatnim stopama. Izloženost Banke kamatnim stopama na finansijsku imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti (vidjeti Tačku d).

Analiza osjetljivosti na kamatne stope

Analize osjetljivosti ispod su urađene na osnovu izloženosti kamatnim stopama i za derivativne i ne-derivativne instrumente na datum izvještajnog perioda. Za promjenjive kamatne stope pripremljena je analiza pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obaveza na dan bilansa stanja bio nepodmiren čitavu godinu. Koristi se 50 baznih poena umanjenja ili povećanja pri internom izvještavanju o riziku kamatnih stopa i ključnom osoblju uprave i predstavlja procjenu uprave o razumno mogućim promjenama kamatnih stopa.

Da su kamatne stope bile 50 baznih poena više ili niže a da su se druge varijable održale konstantnim, neto dobit za godinu koja je završila 31. decembra 2019. bila bi uvećana / umanjena za 5.814 hiljada KM (2018.: za 3.825 hiljada KM).

d) Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, a u svrhu upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama Banke za likvidnim sredstvima. Banka upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, pozajmicama od strane ostalih banaka i drugih finansijskih institucija, kao i ostalim izvorima finansiranja, a time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje rokove dospijeca finansijske imovine i obaveza.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Banke za finansijsku imovinu. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine, uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene, osim na imovinu za koju Banka očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

h) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Dospijee finansijske imovine

	Ponderisana prosječna EKS	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
2019.							
Bez kamata	-	131.968	-	-	-	-	131.968
Instrumenti varijabilne kamatne stope	3,58%	32.567	7.974	36.155	249.715	18.448	344.859
Instrumenti fiksne kamatne stope	4,16%	157.570	57.331	264.001	473.069	85.619	1.037.590
		322.105	65.305	300.156	722.784	104.067	1.514.417
2018.							
Bez kamata	-	122.488	24	1.003	-	-	123.515
Instrumenti varijabilne kamatne stope	2,45%	143.354	8.126	35.732	167.851	155.839	510.902
Instrumenti fiksne kamatne stope	5,91%	69.381	54.005	249.136	369.740	213.553	955.815
		335.223	62.155	285.871	537.591	369.392	1.590.232

Sijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijee Banke za finansijske obaveze. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnica.

Dospijee za finansijske obaveze

	Ponderisana prosječna EKS	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
2019.							
Bez kamata	-	452.739	-	-	-	-	452.739
Instrumenti varijabilne kamatne stope	1,40%	-	15.696	19.949	52.948	-	88.593
Instrumenti fiksne kamatne stope	1,13%	152.974	62.974	204.485	320.494	8.803	749.730
		605.713	78.670	224.434	373.442	8.803	1.291.062
2018.							
Bez kamata	-	477.197	2.141	2.201	6.813	4.870	493.222
Instrumenti varijabilne kamatne stope	1,55%	-	15.705	15.812	66.572	12.968	111.057
Instrumenti fiksne kamatne stope	0,94%	116.601	124.959	243.657	228.800	7.833	721.850
		593.798	142.805	261.670	302.185	25.671	1.326.129

Banka očekuje da će ispuniti druge obaveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjelih finansijskih sredstava.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

Ova napomena daje informacije o načinu na koji Banka procjenjuje fer vrijednosti različite finansijske imovine i finansijskih obaveza.

32.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke mjere se po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja. U nastavku su informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ove finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina / finansijske obaveze	Fer vrijednost na dan		Hijerarhija fer vrijednosti	Tehnike vrednovanja i ulazni podaci
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.		
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Napomena 17.)	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama: • Belgija – 111 hiljada KM	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama: • Belgija – 111 hiljada KM		
Finansijska imovina koja se ne drži radi trgovanja, a čija se fer vrijednost mjeri kroz račun dobiti i gubitka (Napomena 16.)	Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama: • Hrvatska – 9.977 hiljada KM (Baa3/BBB) • Austrija – 23.498 hiljada KM (AA/AA) • Belgija – 15.062 hiljada KM (AA/AA) • Francuska – 10.021 hiljada KM (AA/AA) • Slovenija – 18.376 hiljada KM (AA/AA)	Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama: • Hrvatska – 9.522 hiljada KM (Baa3/BBB) • Austrija – 23.228 hiljada KM (AA/AA) • Belgija – 9.621 hiljada KM (AA/AA) • Francuska – 9.702 hiljada KM (AA/AA)	Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu i procjena fer vrijednosti na osnovu
	Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: • Ministarstvo finansija FBiH – 40.841 hiljade KM (B+) • Ministarstvo finansija RS – 41.404 hiljada KM (B+)	Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: • Ministarstvo finansija FBiH – 28.518 hiljade KM (B+) • Ministarstvo finansija RS – 42.956 hiljada KM (B+)		

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

32.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	2018				2019			
	Kotirajuće		Vrednovano		Kotirajuće		Vrednovano	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima	po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Razina 3
IMOVINA								
Novac i novčana sredstva	287.121	287.121	-	-	-	-	248.957	248.957
Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	1.010.101	1.039.804	-	-	1.039.804	1.136.055	1.137.674	1.137.674
Kredit i potraživanja od banka	35.727	35.713	-	-	35.713	73.895	73.903	73.903
Kredit i potraživanja od klijenata	988.720	998.265	-	-	998.265	1.047.716	1.049.327	1.049.327
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	5.654	5.826	-	-	5.826	14.444	14.444	14.444
obaveze								
Financijske obaveze vrednovane po amortiziranom trošku	-1.246.986	1.255.058	-	-	1.255.058	1.336.813	1.335.703	1.335.703
Depoziti od banaka	-194.118	195.031	-	-	195.031	187.947	189.939	189.939
Depoziti od klijenata	-1.052.868	1.060.028	-	-	1.060.028	1.148.866	1.145.764	1.145.764
FINANCIJSKE GARANCIJE I obaveze								
Financijske garancije	-	-	-	-	-	-	-	-
Neopozive obaveze	-	262	-	-	262	6.860	6.860	6.860

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

32.3 Fer vrijednost nefinansijske imovine i nefinansijskih obaveza Banke

Fer vrijednosti i hijerarhija fer vrijednosti nefinansijske imovine

2019.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirane tržišne cijene na aktivnim tržištima. razina 1	Tržište po modelu na temelju promatrane razine podataka o razini 2	Tržište po modelu na temelju promatranih ulaznih podataka koji nisu vidljivi na tržištu za razinu 3
Imovina čija je vrijednost prikazana u bilješkama					
Ulaganje u nekretnine	3.497	3.497	-	-	3.497
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u bilansu stanja					
Imovina koja se drži za prodaju	-	-	-	-	-
2018.					
Imovina čija je vrijednost prikazana u bilješkama					
Ulaganje u nekretnine	3.582	3.582	-	-	3.582
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u bilansu stanja					
Imovina koja se drži za prodaju	-	-	-	-	-

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Brz razvoj epidemije virusa Covid-19 te njezin društveni i privredni učinak u Bosni i Hercegovini i svijetu može dovesti do potrebe za izmjenom pretpostavki i procjena, što za posljedicu može imati značajna usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj finansijskoj godini. Konkretno, Uprava očekuje da će trenutna situacija utjecati na pretpostavke i procjene koje se primjenjuju za utvrđivanje imovine i obaveza na koje će se odraziti trenutna situacija te njihove knjigovodstvene vrijednosti. U ovom trenutku Uprava nije u stanju pouzdano procijeniti učinak s obzirom na to da se situacija mijenja iz dana u dan.

Dugoročni utjecaj može utjecati i na obim poslovnih aktivnosti, novčane tokove, te profitabilnost. Unatoč navedenom, na datum izdavanja ovih finansijskih izvještaja Banka i dalje nastavlja otežano, ali neometano poslovati, te, slijedom toga, sastavlja finansijske izvještaje pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

34. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Banke dana 15. aprila 2020. godine:

Sanel Kusturica
Predsjednik Uprave

Amir Softić
Član Uprave

